

Framtidens Karriär Sjuksköterska

Fasar ut vårdinsatser som inte tillför patientnytta

4 Kloka kliniska val handlar om att identifiera och sluta utföra vårdinsatser som saknar patientnytta. På Södersjukhuset har en satsning på Kloka kliniska val resulterat i nya rutiner för preoperativ tvätt inför operation av höftfrakturer.

Nationell omvårdnadsstrategi stärker framtidens sjukvård

6 För att möta framtidens vårdbehov krävs politiska beslut som stärker sjuksköterskors möjlighet att använda sin fulla expertis. Nationellt samordnade insatser krävs för att ge sjuksköterskor rätt förutsättningar för att leda och utveckla vården.

Patientfokus och teamarbete bakom operationssalens dörrar

7 I operationssalen sker inget slumpmässigt. Här arbetar multiprofessionella team i ett koordinerat flöde där varje steg är beroende av nästa. Det är en högteknologisk verksamhet där både tempo och medicinsk komplexitet ställer höga krav på precision och samarbete.

■ Cancervård

■ AI

■ IVA

■ Kommunal sjukvård

■ Ambulanssjukvård

■ Barn- och ungdomspsykiatri

Ekonomiskt stöd till sjuksköterskor med låg inkomst

Svensk sjuksköterskeförenings fonder för ekonomiskt stöd kan sökas av sjuksköterskor med låg inkomst på grund av sjukdom, pension eller av annan orsak.

Fondmedel kan beviljas för tandvård, glasögon, rehabilitering, rekreation eller hjälpmedel som inte subventioneras. Bidraget kan endast användas av den sökande och det är viktigt att specificera ändamålet.

Ekonomiskt stöd utdelas inte för att genomföra studier eller avbetalning av skulder.

Ansök senast den 17 september 2026, kl. 14.00

För mer information om hur du söker, se vår hemsida:

www.swenurse.se/ekonomiskt-stod

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

GÖR EN
LIVSVIKTIG INSATS

Bli månadsgivare på lakareutangranser.se

MEDECINS SANS FRONTIERES
LÄKARE UTAN GRÄNSER

Tillvararata sjuksköterskornas samlade kompetens

En nyckelfråga för svensk hälso- och sjukvård är att tillvararata sjuksköterskornas samlade kompetens. Det krävs politiska beslut som stärker sjuksköterskors möjlighet att använda sin fulla kompetens och som stärker omvårdnaden. Avgörande för att stärka omvårdnaden är även att omvårdnadskompetensen finns representerad i sjukhusens ledningsgrupper.

AI har stor potential att underlätta sjuksköterskors arbete, ge dem möjligheten att ligga steget före och frigöra tid till omvårdnad. Eftersom AI har en mängd användningsområden gäller det att tänka fritt och tänka att AI kan tillämpas i många sammanhang. Ju mer sjukvården uttrycker sina behov kring AI, desto mer resurser kommer tilldelas, säger Agnes Munkberg, initiativtagare till ett innovationsprojekt inom AI på Sahlgrenska.

Kloka kliniska val är ett strukturerat arbetsätt som hjälper till att förbättra vården och lägga resurserna på de åtgärder som har bäst evi-

dens och ger störst patientnytta. På Södersjukhuset handlar en satsning på kloka kliniska val om att identifiera och sluta utföra vårdinsatser som saknar patientnytta, vilket har resulterat i nya rutiner för preoperativ tvätt inför operation av höftfrakturer.

Enligt Vårdförbundets Sineva Ribeiro är arbetsmiljön i svensk sjukvård ohållbar. Hon menar att problemen är omfattande och vill se kortare arbetstid, fler kollegor och ett tydligare politiskt ansvar för vårdens villkor. En rapport från Arbetsmiljöverket visar att åtta av tio akutsjukhus har brister i sitt förebyggande arbetsmiljöarbete.

Trots de svåra förutsättningarna fungerar mycket i sjukvården bra. I denna tidning kan du läsa om fler exempel på det som fungerar bra inom exempelvis cancervård, operation, IVA, geriatrik, ambulansen, kommunal sjukvård och barn- och ungdomspsykiatri.

*Trevlig läsning!
 Framtidens Karriär – Sjuksköterska*

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Sjuksköterska

- 4 Kloka kliniska val fasar ut vårdinsatser som inte tillför patientnytta
- 5 Framtidens omvårdnad inom cancervård är individanpassad
- 6 Nationell omvårdnadsstrategi stärker framtidens sjukvård
- 7 Patientfokus och teamarbete bakom operationssalens dörrar
- 8 AI kan frigöra tid och bidra med beslutsstöd
- 9 Stärkt omvårdnad genom magnetmodellen i Skåne
- 10 Vårdförbundets ordförande: "Det är tid för säker vård"
- 11 Queen Silvia Nursing Award: Prisvinnande koncept för demenssjuka
- 11 Omväxlande, utvecklande och högteknologiskt på IVA
- 12 Viktigt uppdrag i kommunal hälso- och sjukvård
- 12 Ny sjuksköterskeutbildning inom Försvarsmakten
- 13 "Vi ställer krav på 75 procent distriktsköterskor i primärvården"
- 14 Friskare personal och ökad trivsel på ambulansen i Västmanland
- 14 Geriatrik synliggör hela människan på ett personcentrerat sätt
- 15 Stomiterapeut – självständigt med nära patientkontakt
- 16 Gör verklig skillnad i barn och ungas liv
- 16 Storstrejck bland sjuksköterskor i New York
- 17 Innovativt arbetssätt ger värdigare vård på Kumla

Presenterade företag och organisationer

- 17 Ortopedkliniken inom NU-sjukvården
- 18 Påverka din och dina patienters vardag hos Praktikertjänst
- 19 Akuten på Karolinska – för sjuksköterskor som vill utvecklas i realitet
- 20 Palliativ vård som gör skillnad – Aleris palliativa slutenvård
- 21 Utveckla hela din kompetens inom geriatriken på Akademiska
- 21 Variation, utveckling och mening på BUP i Västernorrland
- 22 Sammansvetsade team på Anopiva i Falun och Mora
- 23 Utvecklas med oss på ambulansen i Gävleborg
- 23 Spännande vård i toppklass på Anopiva på Akademiska
- 24 Utvecklas med oss som sjuksköterska i Uppsala kommun
- 25 Utvecklande miljö på specialistpsykiatri i Kronoberg
- 25 Hälsa för ett hållbart jobb på Ambulansen i Västmanland
- 26 Puls, gemenskap och bredd på IVA i Alingsås och Kungälv
- 27 Geriatrik med plats att växa på Capho Geriatrik Nynäshamn
- 27 Stora möjligheter för sjuksköterskor på Lycksele sjukhus

Framtidens Karriär nr 3
april 2026

Produceras av NextMedia

nextmedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot sjuksköterskor, läkare, psykologer, sacionomer.

SKRIBENTER Anette Bodinger Larsson, Carin Brink, Anna Hultberg, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Marcus Bäckström, Marie De Verdier, Per Groth, Johan Gustafsson, Henrik Hansson, Gonzalo Irigoyen, Lisa Jabar, Alexander Lindström, Johan Marklund, Andreas Olsson, Johan Olsson, Dan Pettersson, Mija Rooht, Mikael Wallerstedt, Johanna Wiström, Martina Wärenfeldt

OMSLAGSFOTO Johan Marklund

GRAFISK FORM Stellan Ståll **TRYCK** Stibo Complete

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia, tel: 08-661 07 90, e-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – SJUKSKÖTERSKA, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Niklas Engman, e-post: niklas.engman@nextmedia.se, tel: 08-661 07 90, mob: 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SJUKSKOTERSKEKARRIAR.SE

Nästa utgåva av Framtidens Karriär – Sjuksköterska ges ut i november 2026

Välkommen att kontakta oss för mer information!
info@nextmedia.se | www.sjukskoterskekarriar.se

Framtidens Karriär
Sjuksköterska

Fasar ut vårdinsatser som inte tillför patientnytta

Initiativet kloka kliniska val, KKV, ska minska överdiagnostik, överbehandling och onödiga undersökningar i vården. På Södersjukhuset i Stockholm har en satsning på KKV, som handlar om att identifiera och sluta utföra vårdinsatser som saknar patientnytta, bland annat resulterat i nya rutiner för preoperativ tvätt inför operation av höftfrakturer.

KLOKA KLINISKA VAL

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Kloka kliniska val har startats av Svenska Läkaresällskapet och grundas på den internationella rörelsen Choosing Wisely.

– Vi började arbeta med kloka kliniska val 2025. Varje verksam-

PÅ SÖDERSJUKHUSET FINNS ett tydligt stöd från sjukhusledningen för att satsa på KKV

hetsområde har valt ett eller flera initiativ att införa. Vi har även startat ett årslångt ambassadörspro-

Elin Jerand Wernhammar, sjuksköterska och enhetsledare på ortopedikliniken och ambassadör för KKV på Södersjukhuset.
Foto: Clas Fröhling / S6S

gram med elva deltagare från olika professioner, med målet att etablera ett systematiskt arbetssätt för att identifiera och fasa ut vård som inte tillför nytta och lyfta fram sådant som bör läggas till inom ramen för KKV, säger Elin Jerand Wernhammar, sjuksköterska och enhetsledare på ortopedikliniken och ambassadör för kloka kliniska val på Södersjukhuset.

Övertygelsen om att KKV bör drivas tvärprofessionellt av de som arbetar närmast patienterna gjorde

att valet föll på just ett ambassadörsprogram.

– Syftet med ambassadörsprogrammet är att stärka förändringsarbetet med KKV över tid. När vi fasar ut vårdinsatser som inte tillför nytta sker det på ett evidensbaserat sätt, med strukturerad implementering och uppföljning. Det här är ett arbetssätt som kan stärka både patientsäkerheten och arbetsmiljön, säger Johanna Rundgren, specialistläkare i ortopedi med inriktning mot frakturkirurgi och ambassadör för KKV på Södersjukhuset.

Nya rutiner för preoperativ dusch

Inom ramen för KKV har Södersjukhuset bland annat ändrat rutinerna kring dusch inför operation av höftfrakturer. Tidigare tvättades samtliga patienter med klorhexidindusch. Det orsakade ofta obehag och smärta för patienten, förflyttningar till och från duschbår och risk för nedkylning. Insatsen saknade dessutom evidens.

– Numera tvättar vi i stället alla synligt rena patienter med tvål och tvättlappar direkt på akutbritten. Att tvätta i stället för att duscha gör det preoperativa omhändertagandet mer värdigt och mindre smärtsamt för patienten och minskar personalens arbetsinsats. Personalen upplever dessutom i ökad utsträckning att de kan stå för den vård de ger, säger Elin Jerand Wernhammar.

Hennes råd till andra sjukhus som vill arbeta med KKV är att

involvera samtliga professioner, låta förslagen på åtgärder som kan tas bort eller inkluderas komma från medarbetarna närmast patienten, identifiera åtgärder som gör verklig skillnad och låta förändringen ta tid.

Bidrar till ökad patientnytta

– Syftet med KKV är att öka patientsäkerheten genom att undvika undersökningar, provtagning och åtgärder som inte gör nytta eller i undantagsfall är skadliga. KKV är ett strukturerat arbetssätt som hjälper oss att förbättra vården och lägga våra resurser på de åtgärder som har bäst evidens och ger störst patientnytta. KKV lyfter även vikten av att

KKV ÄR ETT strukturerat arbetssätt som hjälper oss att förbättra vården

anpassa vården utifrån den enskilda patientens behov och önskemål, säger Johanna Rundgren.

– På Södersjukhuset finns ett tydligt stöd från sjukhusledningen för att satsa på KKV. Ett helhjärtat engagemang från ledningen är viktigt. Den här typen av satsningar kan inte enbart drivas på gräsrotsnivå. Nu blir det här en rörelse som förhoppningsvis sprider sig över hela sjukhuset, avslutar Elin Jerand Wernhammar.

Johanna Rundgren, specialistläkare i ortopedi med inriktning mot frakturkirurgi och ambassadör för KKV på Södersjukhuset.
Foto: Johan Adelgren / S6S

Framtidens omvårdnad inom cancervård är individanpassad

Få medicinska områden utvecklas medicinskt och omvårdnadsmässigt i samma höga takt som cancervården, som på senare år har blivit alltmer högteknologisk, även på omvårdnadssidan. Dagens och framtidens cancervård är i hög utsträckning individualiserad, vilket ställer nya krav på sjuksköterskornas kompetens.

CANCERVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

–I cancervården ingår hela kedjan från prevention och screening till diagnostik, utredning, medicinsk och kirurgisk behandling samt rehabilitering, palliativ vård, forskning och kliniska studier. Sjuksköterskor inom cancervård har möjligheter att gå specialistutbildningar samt att kombinera kliniskt arbete med utvecklingsarbete. Med organisatoriskt stöd kan även forskningsuppdrag ingå i tjänsten, säger Malin Backman, universitetssjuksköterska och omvårdnadsansvarig på Karolinska Comprehensive Cancer Center på Karolinska universitetssjukhuset. Hon har också doktorerat inom området fysisk aktivitet och hälsa i

samband med cancersjukdom och behandling.

Omvårdnad utifrån helhetssyn

Omvårdnaden inom cancervården utgår från en helhetssyn på patient och dess närstående och syftar till att tillgodose patientens fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov. Att arbeta personcentrerat och skapa relation är centralt i cancervården. En cancerdiagnos innebär ofta lång vårdkontakt och där har kontakt-

PRECISIONSHÄLSA

HANDLAR OM att anpassa vården efter varje patients unika förutsättningar

sjuksköterskan en betydelsefull roll, med ett särskilt ansvar för att stödja och koordinera patientens vård.

–Utmärkande för cancervården just nu är den snabba utvecklingen av individualiserad precisionsmedicinsk behandling, där biomarkörer och genetiska profiler avgör vilken behandling som lämpar sig bäst för varje enskild patient, säger Malin Backman.

Individanpassade behandlingar

Utvecklingen mot mer komplexa cancerbehandlingar leder till alltmer avancerad och specialiserad omvårdnad. Individanpassade precisionsmedicinska behandlingar ger nya biverkningsprofiler, vilket ställer högre kompetenskrav på sjukskö-

terskan. Det finns ett stort behov av specialistsjuksköterskor och avancerade specialistsjuksköterskor inom cancervården.

– Att arbeta som sjuksköterska inom ett område där det sker stora framsteg är både inspirerande och utmanande. Cancervården blir alltmer högteknologisk. Hittills har AI exempelvis främst använts inom diagnostiken, men nu tillämpas det allt oftare även inom omvårdnad. Digitala lösningar blir också vanligare, säger Malin Backman.

Precisionshälsa ställer nya krav

Precisionshälsa är ett begrepp som allt oftare tillämpas i cancervården.

–Precisionshälsa handlar om att anpassa vården efter varje patients unika förutsättningar. Bröstcancer kan ses som ett samlingsnamn, men utgörs av ett flertal biologiskt skilda egenskaper i tumören, behandlingen skiljer sig därför åt beroende på patientens genetiska egenskaper, säger Malin Backman.

Utvecklingen mot en mer individualiserad värdkedja präglar i stor utsträckning den onkologiska värdkedjan. Det ställer i sin tur ökade krav på sjuksköterskors kompetens kring genetiska faktorer, riskfaktorer och varje patients egna resurser. Sjuksköterskor behöver kunna erbjuda mer anpassat och träffsäkert stöd, information och egenvårdsråd till varje patient.

Personcentrerad och skräddarsydd

–Framöver rör vi oss mot en ännu mer personcentrerad och skräddarsydd cancervård. Vi kan också förvänta oss ett ökat fokus på proaktiva insatser som kan bidra till att förebygga cancer. Mer digitalt stöd och fler patientrapporterade symtom innebär att omvårdnadsinsatserna styrs mot det som är viktigt för varje enskild patient. Fjärrmonitorering i hemmet utvecklas, vilket innebär att fler cancerpatienter framöver kan vårdas i sitt eget hem, med stöd av hemsjukvårdsteam, avslutar Malin Backman. ■

Malin Backman, universitetssjuksköterska och omvårdnadsansvarig på Karolinska Comprehensive Cancer Center.

Stipendium avseende vila och rekreation

Stipendiet kan sökas av i Sverige kliniskt verksamma legitimerade sjuksköterskor som är i behov av hälsofrämjande aktiviteter för att bibehålla eller återvinna hälsa och arbetsförmåga.

Stipendiet är avsett för hälsofrämjande aktiviteter och kan inte utgå till studier, till personliga levnadsomkostnader eller användas till annan person än den sökande. Sjuksköterskor som uppnått pensionsålder kan inte erhålla stipendiet. Stipendiet kan enbart erhållas en gång.

Ansökningsperioder:

**1 april – 1 maj samt
1 september – 1 oktober**

Ansökan görs digitalt på Röda Korsets hemsida www.redcross.se/Bildt

Där finns även mer information om kriterier för ansökan. För mer information, kontakta stipendieansvarig via växel 08-452 46 00 eller stipendier@redcross.se

Välkommen med din ansökan!

Nationell omvårdnadsstrategi stärker framtidens sjukvård

Genom att tillvarata sjuksköterskors kompetens kan Sverige säkra en mer hållbar och evidensbaserad vård. I *Handbok för politiker – riktning för bättre hälso- och sjukvård* ger Svensk sjuksköterskeförening en översikt över hur politiska beslut kan bidra till en mer jämlik och säker vård med utgångspunkt i WHO:s globala strategier för sjuksköterskor.

JÄMLIK OCH SÄKER VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Sjuksköterskors akademiska och kliniska kompetens är avgörande för vårdens kvalitet. En nyckelfråga för svensk hälso- och sjukvård är därför att fullt ut tillvarata sjuksköterskornas samlade kompetens.

– För att möta framtidens vårdbehov krävs politiska beslut som stärker sjuksköterskors möjlighet att använda sin fulla expertis och sakkunskap. Nationellt samordnade insatser krävs för att ge sjuksköterskor de förutsättningar och det inflytande som behövs för att leda och utveckla vården, säger Oili Dahl, ordförande för Svensk sjuksköterskeförening.

Sjuksköterskor på hög beslutsnivå

En strategiskt viktig framtidsfråga för hälso- och sjukvården är starkt omvårdnadsledarskap för sjuksköterskor. För att kunna leda omvårdnad i olika verksamheter behöver Sverige ett nationellt program för

Oili Dahl, ordförande för Svensk sjuksköterskeförening.
Foto: Stefan Bohlin

utveckling av sjuksköterskans ledarskap.

– För att uppnå en god omvårdnads kvalitet krävs ett ledarskap med tydligt mandat för omvårdnad, med sjuksköterskor på hög beslutsnivå. Det krävs chefsjuksköterskor som är delaktiga i beslutsfattandet på hög nivå, säger Oili Dahl.

Hon ser en tydlig koppling mellan beslutslinjer och stärkt mandat

för sjuksköterskor och ett förbättrat sjukvårdsresultat.

Sjuksköterskeledda verksamheter

– Evidens visar att arbetssituationen och det patientnära arbetssättet påverkas positivt i sjuksköterskeledda verksamheter. Förbättrad arbets-

forskning är eftersatta. Det strategiska ledningsarbetet kring omvårdnad är otydligt både nationellt och i flera regioner och kommuner. Utvecklingsarbetet blir därmed splittat och beroende av lokala initiativ i stället för långsiktiga nationella strategier, säger Oili Dahl.

FÖR ATT UPPNÅ en god omvårdnads kvalitet krävs ett ledarskap med tydligt mandat för omvårdnad

miljö, där balans mellan krav och resurser skapar realistiska arbetsförhållanden, fokus på hög omvårdnads kvalitet och etiskt standard samt förmåga att skapa en kultur av medinflytande och respekt. Det stärker såväl vårdkvaliteten som sjuksköterskors engagemang och motivation.

– Karriärvägar, strukturerad kompetensutveckling och förenade anställningar som stärker kopplingen mellan vård, utbildning och

Kontinuerlig fortbildning

– Mitt råd till politikerna är att ta fasta på slutsatserna i tidigare och pågående utredningar om exempelvis ökad kompetens i kommunal hälso- och sjukvård, nationella avtal för vårdvetenskaplig utbildning, lärande och forskning (VULF) och samtliga sjuksköterskors rätt till kontinuerlig fortbildning.

– Ytterligare en viktig åtgärd för att säkra framtidens hälso- och sjukvård är att implementera en nationell strategi för förenade anställningar som ger sjuksköterskor möjlighet att kombinera kliniskt arbete med utbildnings- och forskningsverksamhet. Det stärker verksamheterna och säkerställer omvårdnadens långsiktiga utveckling, säger Oili Dahl.

OILI DAHLS VIKTIGASTE RÅD TILL SJUKVÅRDPOLITIKERNA:

- Inför en nationellt reglerad utbildning och skyddad yrkestitel för avancerad specialistsjuksköterska. Sverige har halkat efter på det här området, trots att avancerade specialistsjuksköterskor har efterfrågad kompetens i hälso- och sjukvården.

- Utforma en nationell omvårdnadsstrategi. En nationell omvårdnadsstrategi kan säkra den evidensbaserade vården, höja vårdkvaliteten och stärka sjuksköterskans professionella roll. En nationell

omvårdnadsstrategi kan även vända bristen på både grund- och specialistutbildade sjuksköterskor. Behovet är särskilt brådskande inom den kommunala hälso- och sjukvården, där bristen är omfattande och vårdbehoven snabbt blir alltmer komplexa.

- Säkerställ att sjuksköterskor med hög akademisk omvårdnadskompetens finns representerade på samtliga ledningsnivåer hos alla huvudmän. Vi vill att det ska vara obligatoriskt för samtliga kommuner och regioner.

Patientfokus och teamarbete bakom operationssalens dörrar

I operationssalen sker inget slumpmässigt. Här arbetar multiprofessionella team i ett koordinerat flöde där varje steg är beroende av nästa. Det är en högteknologisk verksamhet där både tempo och medicinsk komplexitet ställer höga krav på precision och samarbete.

ANESTESI OCH OPERATION

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

Lotta Sjö och Per-Anders Bark började sina yrkesbanor som sjuksköterskor. I dag är de avdelningschefer inom anestesioch operationsverksamheten vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, med specialistutbildning inom operation respektive anesthesi. Lotta Sjö har varit avdelningschef sedan 2017, Per-Anders Bark tillträdde sin roll i Uppsala 2024.

ALLA ARBETAR ÅT samma håll vilket skapar både trygghet och kvalitet

För båda var det till stor del slumpen som förde dem in på just operationsverksamheten, ett val som med tiden visade sig vara helt rätt.

Till skillnad från många andra vårdmiljöer präglas arbetet inom anesthesi och operation av ett tydligt fokus: en patient i taget och ett team runt varje ingrepp.

– Lagarbetet är kärnan i verksamheten. Alla arbetar åt samma håll vilket skapar både trygghet och kvalitet.

Per-Anders Bark är inne på samma linje.

– Inom anesthesi- och operationsverksamhet fokuserar vi på en patient här och nu. Det är det som gör jobbet så speciellt och meningsfullt.

Sjuksköterskan är nyckelperson

Sjuksköterskan är en nyckelperson genom hela operationsprocessen, från förberedelser och planering till genomförande och uppföljning. Rollen innebär ett stort ansvar, varje moment måste utföras med noggrannhet och i rätt tid. Operationsjuksköterskorna ansvarar för sterilitet, instrumentering och flödet i operationssalen medan anesthesi-sjuksköterskor övervakar patientens vitala funktioner och hanterar avancerad medicinteknisk utrustning. Det är arbeten som kräver både precision, klinisk blick och förmåga att fatta snabba beslut, ofta i situationer där marginalerna är små.

Förutom att arbetsmiljön är intensiv och ställer höga krav på både

Per-Anders Bark, anestesijuksköterska och avdelningschef vid Akademiska sjukhuset.

struktur och flexibilitet varierar ingreppen samtidigt som tempot kan skifta snabbt. Ändå är det variationen som många lyfter som en av

FÖR EN OINVIDG kan arbetet se kaotiskt ut, men det finns en noggrann struktur i allt vi gör

yrkets stora styrkor, där ingen dag är den andra lik.

– För en oinvidg kan arbetet se kaotiskt ut, men det finns en noggrann struktur i allt vi gör, säger Per-Anders Bark.

Fördjupa din kompetens

För den som trivs i rollen finns stora möjligheter att utvecklas. Vid ett universitetssjukhus som Akademiska i Uppsala är kopplingen till forskning, utbildning och högspecialiserad vård stark. Det skapar en miljö där sjuksköterskor kan fördjupa sin kompetens och bidra till utvecklingen av framtidens vård.

– Du kan fördjupa dig kliniskt, arbeta med forskning eller gå mot ledarskap. Möjligheterna är i stort sett oändliga, säger Lotta Sjö.

Hon betonar att utveckling inte bara handlar om ledarskap, utan också om att fördjupa sin kliniska kompetens och specialisera sig inom olika områden. Möjligheter finns

både på bredden och på djupet, beroende på intresse och drivkraft.

Karriärvägarna sträcker sig dessutom långt utanför sjukhusets väggar. Kompetensen är efterfrågad inom medicinteknik, läkemedelsindustri och försäkringssektor, liksom inom prehospital vård som ambulans, flyg och helikopter.

Genuint patientfokus

Men vad krävs för att trivas som sjuksköterska i en operationssal? De båda kollegorna lyfter fram vikten av samarbetsförmåga, rak och tydlig kommunikation samt ett genuint patientfokus. Att kunna arbeta nära andra professioner och hantera förändring är avgörande i en verksamhet där förutsättningarna snabbt kan skifta.

– Grunden är att vi litar på varandra och vågar vara öppna. Det är så vi skapar patientsäkerhet, säger Lotta Sjö.

Per-Anders Bark instämmer och beskriver ett yrke som både utmanar och utvecklar över tid, där ansvar växer i takt med erfarenhet och det ständiga lärandet är en del av jobbet.

– Jag har inte ångrat mitt yrkesval en enda gång.

Den uppfattningen delas av Lotta Sjö, som lyfter sitt val att bli operationssjuksköterska som ett av de viktigaste i hela hennes karriär.

– Det är helt klart bland de bästa beslut jag tagit i mitt liv.

Lotta Sjö, operationsjuksköterska och avdelningschef vid Akademiska sjukhuset.

AI kan frigöra tid och bidra med beslutsstöd

AI har stor potential att underlätta och effektivisera sjuksköterskors arbete, ge dem möjligheten att ligga steget före och frigöra tid till omvårdnad. AI-utvecklingen bör alltid utgå från verksamhetens behov och genomförs bäst i samverkan med ingenjörer och andra personer med teknisk kompetens. Det anser Agnes Munkberg, vårdenhetschef på Sahlgrenska universitetssjukhuset och initiativtagare till ett innovationsprojekt inom AI.

AI INOM OMVÅRDNAD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Mitt intresse för AI väcktes när jag såg mina kollegor, som är erfarna IVA-sjuksköterskor, lägga orimligt mycket tid på att planera veckans bemanning manuellt med papper och penna. Personalplanering i intensivvården är komplex och påverkas av många olika faktorer, exempelvis sjukdomsfall, ett ojämnt och ofta akut patientflöde och ibland även osäkerhet i hur länge patienten kommer att stanna. Jag ville undersöka om personalplaneringen kunde effektiviseras med hjälp av AI, säger Agnes Munkberg, som är IVA-sjuksköterska och tidigare bland annat har arbetat med barnintensivvård och som verksamhetsutvecklare på barnintensiven. Sedan hösten 2025 är hon vårdenhetschef på Sahlgrenska universitetssjukhusets centrala intensivvårdsavdelning.

Projekt med fokus på AI

Hon bestämde sig för att undersöka hur AI kunde användas i verksamheten och tog bland annat hjälp av en kollega med bakgrund som ingenjör. Agnes Munkberg fick även tips om en IVA-avdelning i Norrland som använder AI för att prediktera hur länge patienterna beräknas vara inlagda på IVA och på sjukhusets postoperativa avdelning.

– Jag sökte och beviljades projektfinansiering för att starta ett innovationsprojekt med fokus på AI:s

Agnes Munkberg, vårdenhetschef på Sahlgrenska universitetssjukhusets centrala intensivvårdsavdelning.

möjligheter på barnintensiven. Mitt fokus var dels att effektivisera personalplaneringen, dels att utforska hur AI kunde stötta oss i arbetet med att prognostisera när våra patienter

AI KAN STÖTTA sjuksköterskor och ge dem rätt förutsättningar att agera proaktivt

skulle skrivas ut. En ambition var att öka medarbetarnas möjlighet att påverka sitt eget schema, säger Agnes Munkberg.

Möjlighet att agera proaktivt

En utmaning i hälso- och sjukvårdens AI-utveckling är, enligt Agnes Munkberg, att uppfylla kraven inom ramen för dataskyddsförordningen, GDPR. Andra utmaningar är att det ofta tar tid att förändra befintliga

arbetssätt samt att analysera i vilka sammanhang AI gör störst nytta och i vilka sammanhang mänskliga beslut är att föredra.

– AI kan bland annat stötta sjuksköterskor och ge dem rätt förutsättningar att agera proaktivt. På vårdavdelningar kan exempelvis digitala pulstavlor, som ersätter manuella anslagstavlor för verksamhetsplanering, göra stor skillnad. Ytterligare en AI-tillämpning som skulle kunna göra stor nytta är en tjänst som transkriberar sjuksköterskans patientbedömningar. AI kan också användas som ett stöd när beslut fattas kring vilka patienter som bör skrivas in på IVA och vilka som bör vårdas på andra avdelningar, alltså om patienten är betjänt av intensivvård, säger Agnes Munkberg.

Ta tillvara på kompetensen

Hennes råd till omvårdnadsverksamheter som vill utveckla sitt digitala

arbete med hjälp av AI är att inventera och tillvarata den kompetens och den tekniska stöd som finns i verksamheten. På Sahlgrenska universitetssjukhuset fanns det exempelvis tillgång till mer tekniskt stöd och kompetens än vad Agnes Munkberg inledningsvis trodde.

– AI har en mängd användningsområden i hälso- och sjukvården. Det gäller att tänka fritt och våga tänka att AI kan tillämpas i många sammanhang. Ju mer hälso- och sjukvården pratar om och uttrycker sina behov kring AI, desto mer resurser tilldelas. Bygg nätverk och samverka. För att AI-utvecklingen ska ta verklig fart krävs samverkan mellan hälso- och sjukvården och duktiga och framför allt intresserade ingenjörer. De kan betrakta våra behov utifrån en annan vinkel och hjälpa oss att utveckla applikationer som kan göra verklig nytta i våra verksamheter, avslutar Agnes Munkberg.

Stärkt omvårdnad genom magnetmodellen i Skåne

Sjuksköterskekompetens på högsta ledningsnivå, att arbeta aktivt med magnetmodellen samt att introducera en tydlig kompetens- och tjänstemodell med definierade yrkesroller har bidragit till att stärka omvårdnadsrollen på Skånes universitetssjukhus, Sus.

MAGNETMODELLEN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Som chefsjuksköterska arbetar jag dels med kompetensutvecklings- och kompetensförsörjningsfrågor för olika vårdprofessioner, dels som avdelningschef för avdelning strategisk omvårdnadsutveckling. Avdelningen för omvårdnadsutveckling arbetar med utveckling av hälsovetenskapers förutsättningar och med Sus investerings- och lokalbehov, säger David Sparv, chefsjuksköterska på Skånes universitetssjukhus, Sus. Han är har varit disputerad sjuksköterska inom hjärtintensivvården och har haft sin nuvarande roll sedan 2017.

Sjuksköterskor i ledningsgruppen
Han betraktar det som viktigt och betydelsefullt att omvårdnadskompetens finns representerad i ledningen på sjukhus och i sjukvårdsverksamheter.

– Sjuksköterskor, sjukvårdens enskilt största yrkesgrupp, är central för att få verksamheten att fungera. När sjuksköterskor finns representerade i högsta sjukhusledningen på ett universitetssjukhus så innebär det goda möjligheter att arbeta med kompetens- och karriärvägar för sjuksköterskor. Omvårdnadsfrågorna och frågor kring patientsamverkan lyfts till en helt annan strategisk nivå, säger David Sparv, som själv ingår i Sus förvaltningsledning.

Stärker omvårdnaden

Magnetmodellen är en evidensbaserad organisationsmodell för hälso- och sjukvård som syftar till att attrahera och behålla sjuksköterskor genom att skapa en attraktiv arbetsmiljö. Skånes universitetssjukhus började införa magnetmodellen 2022, utifrån ambitionen att bland annat bidra till högre patientnöjdhet, färre vårdskador och en mer engagerad personal.

David Sparv, chefsjuksköterska på Skånes universitetssjukhus, Sus.
Foto: Sus

– 18 avdelningar på Sus började frivilligt tillämpa modellen. Vi gjorde en GAP-analys som kartlade nuläget och genomförde och följde därefter upp åtgärder successivt. Magnetmo-

VI HAR SETT positiva resultat både bland sjuksköterskorna och i patienternas upplevelse av omvårdnaden

dellen innebär att sjuksköterskor får mer gehör för sin kompetens och att de får ett tydligare mandat för omvårdnadsfrågor, säger David Sparv.

Arbetet med att starta kliniska omvårdnadsråd på avdelningarna pågår. Via dessa råd kan kliniska sjuksköterskor rapportera problem

och brister som rapporteras direkt till ledningen.

– Omvårdnaden förbättras direkt med magnetmodellen. Vi har sett positiva resultat både bland sjuksköterskorna och i patienternas upplevelse av omvårdnaden. Sommaren 2025 tog den politiska styrelsen på Sus beslutet att implementera magnetmodellen på hela Sus, säger David Sparv.

Kompetens- och tjänstemodell

Region Skåne har introducerat en kompetens- och tjänstemodell som bland annat riktar sig till sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor. Modellen är uppdelad i fem faser som bygger på varandra och ger sjuksköterskor möjlighet att fördjupa sina kunskaper.

Modellen, som inspirerats av magnetmodellen, införs successivt

i sjukhusets verksamheter och erbjuder tydliga, gemensamma strukturer för professionell utveckling. Modellen beskriver bland annat vilka sjuksköterskekompetenser som behövs i olika verksamheter. Den innehåller även kompetensbedömningsstrukturer med validerade verktyg.

David Sparvs erfarenhet hittills är att modellen ökar kunskapen om exakt vilka kompetenser som behövs i olika verksamheter. Många sjuksköterskor upplever också bemanningen som mer genomtänkt.

– Nu pågår arbetet med att skapa tydliga befattningar och sjuksköterskeroller för hela regionen. Varje fas består av kliniskt och ansvarsfullt tydligt definierade befattningar, exempelvis specialistsjuksköterska eller expertsjuksköterska, avslutar han. ■

Sineva Ribeiro,
ordförande för
Vårdförbundet.
Foto: Emma Larsson

Vårdförbundets ordförande: ”Det är tid för säker vård”

Arbetsmiljön i svensk sjukvård är akut ohållbar. Det säger Vårdförbundets ordförande, Sineva Ribeiro, som vill se kortare arbetstid, fler kollegor och ett tydligare politiskt ansvar för vårdens villkor.

VÅRDFÖRBUNDET

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

– Våra medlemmar vill kunna arbeta utan att gå sönder. Vi saknar kollegor vilket gör att vi tvingas springa snabbare. Detta drabbar i slutänden patienterna. Vi måste få tid för säker vård.

Problemen, menar hon, är omfattande. En rapport från Arbetsmiljöverket visar att åtta av tio akutsjukhus har brister i sitt förebyggande arbetsmiljöarbete. Samtidigt lyfter Sineva Ribeiro att mycket i vården faktiskt fungerar, trots de svåra förutsättningarna.

– Vårdens medarbetare är oerhört kompetenta. De klarar toppar och dalar och levererar fortfarande väldigt god vård.

Engagemanget hos personalen är starkt.

– Många älskar sitt jobb. Det som gör ont är att man inte får förutsättningar att orka.

Hon påpekar hur vårdpersonal driver utvecklingen framåt, inte minst inom områden som patientsäkerhet och personcentrerad vård. Ett aktuellt exempel är sjuksköterskan Ann-Marie Edvardsson som fått Vårdförbundets pris för sitt arbete inom kriminalvården i Kumla.

– Hon har vänt på perspektivet och sett till att vården kommer till patienten i stället för tvärtom. Det sparar både tid och pengar.

Prioritera kortare arbetstid

Men strukturella problem inom vården kvarstår. Ett av dem är övertiden.

– Dagens hälso- och sjukvård bygger i praktiken på att våra medlemmar jobbar övertid.

Enligt Sineva Ribeiro handlar det inte bara om att minska belastningen här och nu, utan om att göra det möjligt för vårdpersonal att orka ett helt yrkesliv.

– Om vi förkortar arbetstiden kan fler orka stanna längre i yrket och många som i dag jobbar deltid kan gå upp i arbetstid.

Om hon själv fick genomföra en reform i morgon vore valet självklart.

MÅNGA ÄLSKAR SITT

jobb. Det som gör ont är att man inte får förutsättningar att orka

– Jag skulle förkorta arbetstiden. Dagens scheman och arbetstider är ohållbara. När andra sover, jobbar vi. När andra firar jul, jobbar vi. Detta måste avspeglas i arbetstidsvillkoren.

En annan utmaning är digitaliseringen. Informationen i sjukvårdens journalsystem är fortfarande svår att dela mellan olika regioner.

– Om vi drabbades av en stor kris i dag skulle vi fortfarande behöva hantera information manuellt. Det är inte rimligt.

Högst upp på agendan

Sineva Ribeiro efterlyser också ett större fokus på sjukvård i Sveriges beredskap.

– Vården är de facto en central del av samhällets krisberedskap, men satsningarna räcker inte. Vi saknar både utrustning, beredskapsmaterial och tid att öva tillsammans. Det pratas mycket om att rusta för krig. Jag brukar fråga hur vi rustar för fred.

Till politikerna skickar hon ett tydligt budskap inför kommande mandatperiod.

– Sätt arbetsmiljön inom hälso- och sjukvården högst upp på agendan! Vi har inte råd att människor som älskar sitt jobb blir sjuka av det.

För i slutänden handlar frågan inte bara om personalen.

– Om vi inte tar hand om dem som ska ta hand om vår hälsa drabbas hela befolkningen. Det är därför jag alltid återkommer till samma sak, att det är tid för säker vård. ■

Prisvinnande koncept för demenssjuka

Sjuksköterskan Alma Fager öppnade en mötesplats för personer med tidiga stadier av demenssjukdomar i Helsingborgs stad. För det har hon tilldelats Queen Silvia Nursing Award, som kallar projektet "en förebild för andra kommuner".

DEMENS SJUKDOMAR

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Alma Fager har de senaste tio åren arbetat med personer som har demenssjukdom, och sett hur ensamma patienterna ofta är i ett tidigt stadium. Idén till Norra Strandgatan 21

MAN JOBBAR PÅ och gör sitt bästa och att då bli uppmärksammas är grädde på moset

i Helsingborg föddes 2024 och fick projektpengar. Nu har verksamheten vuxit ur sina lokaler och ska flytta till nya, eftersom mötesplatsen blivit så välbesökt.

– Grundtanken var att man ska kunna komma till oss om man är

drabbad av demenssjukdom eller är anhörig, och få prata med specialister upp till sjuksköterskenivå, säger Alma Fager.

Finns ett stigma

Hon menar att den typen av hjälp tyvärr inte fås så ofta på annat håll idag.

– Det är ett misslyckande från vården att man inte tar hand om den här gruppen. Människor får ibland diagnosen i handen på vårdcentralen utan något stöd alls. Hade det varit en obotlig cancerdiagnos finns helt annan vård att tillgå. Det finns gamla vårderingar och stigma som gör att man inte satsar på det här.

Något som Alma Fager snabbt upptäckte var att de drabbade ville bibehålla sina funktioner och intressen, till exempel har verksamheten samverkat med en yogastudio som gjort klasser anpassade till just personer med demenssjukdom.

– Det blev fullt. Det är precis detta som nyinsjuknade efterfrågar, att fortsätta göra det de vill göra utan att känna sig utsatta eller anorlunda.

Jobbar personcentrerat

Den sociala stressen är ofta stor i den här gruppen. Verksamheten på Norra Strandgatan 21 har däremot blivit som ett avslappnat vardagsrum, menar Alma Fager.

– Det är fina band som har knutits. Exempelvis var två äldre damer här på våra aktiviteter. Den ena föreslog att de skulle ta en kaffe på köpcentret, men den andra sa att hon inte hittar där längre. "Då tar jag hand om dig", sa kvinnan och så åkte de dit tillsammans, säger Alma Fager.

Projektet har utvecklats över tid i samverkan med de drabbade, och juryn för Queen Silvia Nursing Award har tagit fasta på hur "personcentrerat" det är.

– Jag blev ordentligt tagen av att få priset, man jobbar på och gör sitt bästa och att då bli uppmärksammas är grädde på moset. Det betyder också att man gör rätt saker, och orkar och vågar dra det vidare, säger Alma Fager.

Sjuksköterskan Alma Fager har tagit emot Queen Silvia Nursing Award för sitt arbete med personer med demenssjukdom.

Omväxlande och högteknologiskt på IVA

IVA-sjuksköterskor vårdar kritiskt sjuka patienter i en högteknologisk miljö. Arbetet som IVA-sjuksköterska är variationsrikt, utmanande, utvecklande och kräver en förmåga att möta människor i svåra vårdssituationer.

INTENSIVVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– IVA-sjuksköterskor ansvarar för bland annat läkemedelshandtering, omvårdnad och övervakning av kritiskt sjuka patienter. Intensivvården

PÅ IVA FÅR sjuksköterskor ge avancerad omvårdnad och använda hela sin kompetens

är oförutsägbar och inom verksamheten varierar såväl arbetsbelastning som typ av patienter från dag till dag. På IVA får sjuksköterskor ge

Johan Kling, verksamhetschef för anestesi, operation och intensivvård på Sjukhusen i väster i Västra Götalandsregionen.
Foto: Lisa Arvidsson / VGR

avancerad omvårdnad och använda hela sin kompetens i nära samverkan med kompetenta och drivna kollegor, säger Johan Kling, verksamhetschef för anestesi, operation och intensivvård på Sjukhusen i väster i Västra Götalandsregionen.

Tvärprofessionellt team

IVA-sjuksköterskor ansvarar ofta för bara en eller ett fåtal patienter

ter som kräver intensivvård under kortare eller längre perioder. Intensivvården inom Sjukhusen i väster välkomnar gärna grundutbildade sjuksköterskor med ett intresse av att utvecklas och så småningom gå en specialistutbildning inom IVA. På mindre sjukhus är intermedieärvård och postop ofta länkade till IVA, vilket kan vara en bra väg in i verksamheten.

– Som IVA-sjuksköterska har du en viktig roll i ett kompetent tvärprofessionellt team. Du har alltid kollegor till hands och har möjlighet att göra verklig skillnad för patienten. Erfarenhet från IVA värderas dessutom högt i andra delar av sjukvården, säger Johan Kling.

Intresse, engagemang och driv

För specialistutbildade IVA-sjuksköterskor är utvecklingsmöjligheterna många. På enhetsnivå är det vanligt med specifika ansvarsområden som exempelvis donation, luftvägshantering, utbildningsfrågor och intensivvårdskrävande transporter. På universitetssjukhusen finns också specialiserade IVA-avdelningar med fokus på exempelvis thorax, barn eller neuro.

– Intresse, engagemang och driv är tre viktiga egenskaper för en IVA-sjuksköterska. Man måste även kunna hantera kopplingen mellan avancerad medicinteknisk utrustning och ett omvårdande och personcentrerat perspektiv. Vi stöttar nya IVA-sjuksköterskor med strukturerade introduktionsplaner, kollegialt stöd och individanpassad handledning, säger Johan Kling.

Viktigt uppdrag i kommunal hälso- och sjukvård

I kommunal hälso- och sjukvård arbetar sjuksköterskor självständigt i komplexa situationer och fattar beslut som har stor betydelse för patientens vardag och livskvalitet. Det är ett område där både bred kompetens och förmågan att se hela människan är avgörande.

KOMMUNAL VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

–Kommunal hälso- och sjukvård kan ges i hemmet, på särskilda boenden och inom ramen för LSS. Den vänder sig till personer som har svårt att ta sig till en vårdcentral eller ett sjukhus, ofta äldre med långvariga vårdbehov, men även yngre och personer med psykiska sjukdomar. Sjuksköterskor i kommunen har ett självständigt och viktigt uppdrag med stort ansvar. De planerar i stor utsträckning sitt arbete själva. Det innebär också att fatta kvalificerade beslut i komplexa situationer, säger Jenny Löyttynen, distriktsköterska, doktorand i vårdvetenskap på Mälardalens universitet och styrelseledamot i Distriktssköterskeföreningen. Hon har tidigare bland annat arbetat som distriktssköterska och utbildningssköterska i Köpings kommun.

Utifrån patientens behov

Omvårdnaden i den kommunala sjukvården är mångfacetterad och blir samtidigt alltmer avancerad. Den omfattar allt från förebyggande insatser till att skapa förutsättningar för värdig vård i livets slutskede. Det

handlar också mycket om att skapa trygghet och att anpassa vården utifrån patientens individuella behov.

– En viktig del av arbetet är att utgå från personens egna resurser och stärka förmågan till självständighet samt att involvera och stödja anhöriga som ofta är en central del av vården, säger Jenny Löyttynen.

Behöver ta större plats

Hon skulle gärna se att majoriteten av sjuksköterskorna i kommunal sjukvård har specialistexamen och betraktar distriktssköterska samt specialistsjuksköterska inom psykiatri och vård av äldre som de mest relevanta inriktningarna. Grundutbildade bör erbjudas specialistutbildning inom en viss tid efter anställning.

– Samtidigt behöver det skapas bättre förutsättningar för att använda den kompetensen i praktiken. Det handlar inte bara om utbildning, utan om att skapa en organisation där det finns tid för reflektion och möjlighet att arbeta tillsammans kring patienten, både inom kommunen och i samverkan med regionen. Sjuksköterskor behöver också få ett ökat utrymme att handleda omsorgspersonalen, säger Jenny Löyttynen.

– Kommunal sjukvård är ett område i utveckling där sjuksköterskans kompetenser behöver ta större plats.

Jenny Löyttynen, distriktsköterska, doktorand i vårdvetenskap och styrelseledamot i Distriktssköterskeföreningen.

Foto: Jonas Billberg

Sjuksköterskor som arbetar nära patienterna sitter ofta på viktiga erfarenheter, idéer och lösningar. De behöver ta plats och vara delaktiga i att forma hur vården utvecklas i praktiken, tillsammans med patienter och närstående, säger hon.

Personcentrerad vård i praktiken

Jenny Löyttynens forskning fokuserar på hur personcentrerad vård förstås och omsätts i praktiken på vård- och omsorgsboenden för äldre. Syftet är att tillsammans med personal, äldre och anhöriga ta fram en utbildningsintervention som ska göra den personcentrerade vården mer långsiktigt hållbar.

– Evidens visar att personcentrerad vård ofta är svår att få till i praktiken, särskilt i organisationer

EN VIKTIG DEL av arbetet är att utgå från personens egna resurser och stärka förmågan till självständighet

som präglas av tidspress och rutiner. Det står ofta i riktlinjerna att en verksamhet ska vara personcentrerad, men det är viktigt att skapa ett arbetssätt som faktiskt stödjer det i praktiken, avslutar hon.

Ny sjuksköterskeutbildning inom

Försvansanställda ges möjlighet att studera till sjuksköterska i sin egen takt för att möjliggöra fortsatt anställning. En pilotutbildning drar igång senare i år.

FÖRSVARSAUTBILDNING

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Filippa Stenberg är samverkansansvarig för projektet med en uppdragsutbildning vid Blekinge tekniska högskola. Initiativet kommer från Försvarmakten och en del av bakgrunden handlar om att man vill kompetensutveckla men samtidigt behålla sin personal.

– De skickar ibland ut sina anställda på civila utbildningar, men då behöver de kanske flytta till en an-

ALLA INOM Försvarmakten har någon form av sjukvårdskunskap, och vissa är inriktade på det

nan stad, och det är lätt att man då träffar en partner och skaffar barn och kanske aldrig kommer tillbaka

till sin anställning. Inte minst med tanke på den tid vi befinner oss i är det viktigt att personer inom Försvarmakten stannar kvar där, säger Filippa Stenberg.

Stor flexibilitet

Det viktigaste är förstås att höja vårdkompetensen.

– Alla inom Försvarmakten har någon form av sjukvårdskunskap, och vissa är inriktade på det. Men det är skillnad på att göra ett akut ingrepp och skicka personen vidare eller att vårda någon i flera dygn, då behöver man mer kunskap. Och vad händer om man ska ta kontakt med någon med högre sjukvårdskompetens men det är radiotystnad?

”Vi ställer krav på 75 procent distriktssköterskor i primärvården”

Svensk primärvård har ett uttalat ansvar för vården av de mest sjuka, äldre personer och individer med LSS-insatser och socialpsykiatri. Det handlar om patienter med komplexa och ofta långvariga vårdbehov som har rätt till vård med rätt kompetens.

INSÄNDARE

TEXT MARIA ÖST-BACKA

Trots detta saknas distriktssköterskekompetens i delar av såväl regional som kommunal primärvård. Detta är inte förenligt med kraven på god och säker vård.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram riktvärden som ska stärka kompetensförsörjningen i primärvården. Det är ett viktigt steg. Samtidigt är det avgörande att dessa riktvärden bygger på ett underlag som speglar hela primärvårdens uppdrag.

Distriktssköterskans roll central

Frågan om nyckeltal för distriktssköterskor har varit känd under lång tid. Till skillnad från läkarbemanningen, där ett riktmärke om cirka 1 100 listade patienter per specialist i allmänmedicin har etablerats, saknas fortfarande motsvarande styrande mått för distriktssköterskor. Detta trots att distriktssköterskans upp-

drag är centralt för såväl förebyggande arbete som vård av patienter med stora och sammansatta behov.

Det är särskilt anmärkningsvärt att det fortfarande saknas fullständig nationell statistik över distriktssköterskor. Den senaste uppgiften från Socialstyrelsen anger 11 252 distriktssköterskor, men exkluderar den kommunala hälso- och sjukvården, som utgör en betydande del av primärvården (cirka 37 procent). Att

DETTA HANDLAR INTE

om ambitionsnivåer, utan om att skapa förutsättningar för en primärvård som håller över tid

centrala beslutsunderlag saknar denna omfattning är inte acceptabelt.

75 procent distriktssköterskor

Mot denna bakgrund har Distriktssköterskeföreningen i Sverige, i dialog med Svensk sjuksköterskeförening och Vårdförbundet, enats om en miniminivå: minst 75 procent av sjuksköterskorna i primärvården ska vara distriktssköterskor. Resterande andel ska utgöras av specialistjuksköterskor eller sjuksköterskor med en tydlig och finansierad plan för specialistutbildning.

Detta handlar inte om ambitionsnivåer, utan om att skapa förutsättningar för en primärvård som håller över tid. Nu behövs riktvärden som tar hänsyn till hela primärvårdens uppdrag och som också får genomslag i praktiken.

Krävs ett skifte i prioritering

Vidare krävs ett tydligt skifte i prioritering. Arbetet med egenvård och hälsokompetens måste stärkas genom hela livsloppet. Samtidigt behöver primärvårdens beredskap utvecklas systematiskt. Erfarenheter från kriser och höjd beredskap visar att förmågan att leda, prioritera och arbeta utifrån en helhetssyn är avgörande – kompetenser som är centrala i distriktssköterskans uppdrag.

Följande åtgärder behöver genomföras:

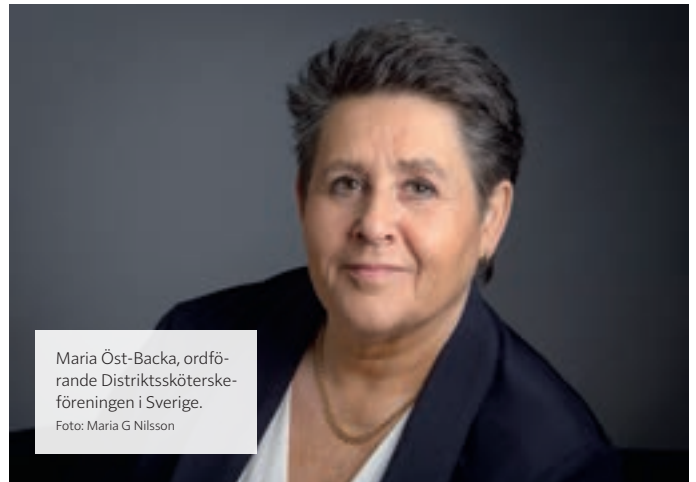
- Nationell, heltäckande statistik över distriktssköterskor, inklusive kommunal hälso- och sjukvård.
- Implementering och uppföljning av fastställda nyckeltal för kompetensförsörjning.

- Långsiktigt säkerställd utbildningskapacitet och finansiering av specialistutbildning för sjuksköterskor.
- Systematisk förstärkning av egenvårdsstöd och förebyggande arbete.
- Tydlig integrering av primärvården i nationell kris- och beredskapsplanering.

Avsaknaden av dessa förutsättningar innebär en direkt risk för försämrad patientsäkerhet och ökade vårdskillnader.

Detta är inte en fråga om utvecklingstakt. Det är en fråga om ansvar.

Maria Öst-Backa, ordförande, och styrelsen i Distriktssköterskeföreningen

Maria Öst-Backa, ordförande Distriktssköterskeföreningen i Sverige.
Foto: Maria G Nilsson

Förvarsmakten

Filippa Stenberg vid Blekinge tekniska högskola.
Foto: Robin Frejd / BTH

Filippa Stenberg fortsätter:
– För att bli legitimerad sjuksköterska genomgår man en gedigen utbildning vilket underlättar förmågan att fatta egna beslut samtidigt som man har en helt annan kraft i det man gör.

De anställda på Förvarsmakten går inte via den vanliga antagningen utan via separat anmälan, och flera har redan visat intresse inför hösten. Personerna kommer att jobba och studera samtidigt, vilket möjliggörs av flexibiliteten i utbildningen.

– De behöver inte sitta mellan 9–11 på en viss föreläsning i Blekinge utan kan sitta hemma i till exempel Umeå och ta del av undervisningen när det passar dem. Behöver de åka på jobbuppdrag en

månad så tittar vi på hur de bäst kan ta igen det när de är tillbaka.

Projektet utvärderas

Den verksamhetsförlagda utbildningen måste personerna från Förvarsmakten genomföra på samma sätt som andra studenter, men de praktiska momenten dessförinnan kommer att samlas till två veckor två gånger om året, istället för att de ligger utspridda. Uppdragsutbildningen kommer att innehålla samma nationella mål och ha samma krav på kvalitet som den vanliga sjuksköterskeutbildningen.

Projektet kommer att utvärderas noga, bland annat via en studie som ska följa studenterna i pilotprojektet. ■

Friskare personal och ökad trivsel på ambulansen i Västmanland

Ambulanssjukvården i Region Västmanland vågar genomföra såväl modiga som strukturerade ledarskaps-satsningar. En unik satsning på hälsa och arbetsmiljö där medarbetare har utbildat sig till personliga tränare har bidragit till ökat fokus på personlig hälsa, social sammanhållning och en minskad sjukfrånvaro.

LEDARSKAP

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Vi tillämpar ett delat ledarskap där chefernas uppdrag består av administration, relationsskapande och tillitsstärkande medarbetardialog samt en egen utveckling via fördjupning inom ett intresseområde som ligger i linje med ambulanssjukvårdens verksamhet, säger Henrik Lindlöf, verksamhetschef för ambulanssjukvården i Region Västmanland. Han forskar inom management inom medicinsk vetenskap och har arbetat i ambulanssjukvården i drygt 30 år.

Ökat intresse för friskfaktorer

Ambulansverksamheten arbetar kontinuerligt med utvecklingsaktiviteter. De bemannar sedan tre år tillbaka en operationssal med sin egen anestesipersonal, som därmed ges möjlighet

Henrik Lindlöf, verksamhetschef för ambulanssjukvården i Region Västmanland.
Foto: Per Groth

att rotera mellan operations- och ambulansverksamheten. För drygt ett år sedan inleddes en ny unik satsning på hälsa och arbetsmiljö.

– Satsningen innebär bland annat en hälsoprofilbedömning, fokus på

SATSNINGEN HAR RESULTERAT i betydligt fler diskussioner om kost och fysisk aktivitet kring fikabordet

sociala friskfaktorer samt att vi har personliga tränare på våra arbetsplatser som stöttar medarbetarna kring

träning och kost. Satsningen är långsiktig. Syftet är att hjälpa våra medarbetare att klara av ett helt arbetsliv i ambulanssjukvården. Satsningen har resulterat i betydligt fler diskussioner om kost och fysisk aktivitet kring fikabordet samt ett ökat intresse för friskfaktorer, säger Henrik Lindlöf.

Sänkta sjukskrivningstal

– Vi har sedan tidigare hälsoteam bestående av chefer, förtroendevalda och hälsoinspiratörer men när hälsoinsatsningen med personliga tränare sjösattes sänktes tröskeln för att prata om friskfaktorer rejält. Det har stärkt medarbetarnas tillit, förtroende och delaktighet i hälsoarbetet. Vi

har dessutom sänkt sjukskrivningstalen rejält det senaste året, säger Henrik Lindlöf.

Delaktighet bland medarbetarna
Hans råd till andra vårdchefer som vill utveckla ett starkt och hållbart ledarskap är att utveckla verksamheten på ett modigt, systematiskt, relations- och tillitsbaserat arbetsätt.

– Kommunera kontinuerligt syftet med de satsningar som genomförs och skapa reell delaktighet där medarbetarna känner att de bidragit till verklig förändring. Beträkta hälsa, arbetsmiljö, kvalitet och patientsäkerhet som en helhet snarare än isolerade stuprör, säger Henrik Lindlöf.

Geriatrisk synliggör hela människan på

Att arbeta med äldre patienter är spännande eftersom de har hunnit samla på sig mycket livserfarenhet och perspektiv på livet. På geriatriska slutenvårdsavdelningar får sjuksköterskor arbeta med en medicinsk och omvårdnadsnärlig bredd och utifrån ett helhetsperspektiv på individen genom hela vårdkedjan.

GERIATRISK VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Många har en föreställning om att geriatrisk vård mest handlar om rehab, men geriatrisk slutenvård erbjuder idag och i ännu större utsträckning framöver sjuksköterskor en möjlighet att nyttja hela sin kompetens och att utveckla

en kunskapsnärlig bredd som är mycket användbar, säger Anngela Ingvarsson, avdelningschef på Akademiska sjukhusets ortogeriatriska avdelning. Hon har arbetat som sjuksköterska inom geriatriken i tolv år, varav de senaste fyra åren som avdelningschef.

Problemlösningsförmåga

Sjuksköterskor som vill arbeta med geriatrisk vård bör vara nyfikna på

att se hela människan bakom sjukdomen. I slutenvården förekommer många akuta situationer som kräver problemlösningsförmåga och personcentrerad vård utifrån den multisjuka och sköra äldres in-

GERIATRISK SLUTENVÅRD ERBJUDER idag sjuksköterskor en möjlighet att nyttja hela sin kompetens

dividua behov. Ortopedi, kirurgi och vård av äldre är tre specialistutbildningar som är särskilt användbara för sjuksköterskor inom geriatriken.

Stomiterapeut – självständigt med nära patientkontakt

Att genomgå en stomioperation är ofta både livsförändrande och omvälvande. Som sjuksköterska och stomiterapeut arbetar Lina Hallin för att öka stomipatientens trygghet i en ny situation och att långsiktigt lotsa och stötta dem på vägen mot ett aktivt liv med god livskvalitet.

STOMITERAPEUT

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Stomiterapeuter stöttar patienter fysiskt och psykologiskt och ansvarar bland annat för utprovning av hjälpmedel. Vi utbildar såväl patienter som anhöriga och vårdpersonal kring livet med stomi, säger Lina Hallin, sjuksköterska och stomiterapeut på stomi- och

VI UTBILDAR SÅVÄL patienter som anhöriga och vårdpersonal kring livet med stomi

kirurgmottagningen på Hallands sjukhus i Halmstad och ordförande för SSKR, Sektionen för stomiterapeuter och sjuksköterskor inom kolorektal omvårdnad. Hon har arbetat med stomipatienter sedan 2000 och utbildade sig till stomiterapeut 2016.

SSKR verkar för att förbättra vården, livskvaliteten och stödet för patienter med stomi och kolorektala sjukdomar. SSKR arbetar också för att stärka stomiterapeutens yrkes-

roll, möjligheter till nätverkande och att sprida informationen om dess viktiga funktion i hälso- och sjukvården och för allmänheten.

Problemlösning i dialog

– Jag kan särskilt rekommendera rollen som stomiterapeut till sjuksköterskor som trivs med att arbeta självständigt och med att hitta praktiska hjälpmedelslösningar som stärker patientens livskvalitet. Stomiterapimottagningar är sjuksköterskeledda, vilket ger goda förutsättningar för självständigt omvårdnadsarbete. Att arbeta som stomiterapeut är omväxlande och handlar till stor del om kreativ problemlösning i nära dialog med patienten, säger Lina Hallin.

För att arbeta som stomiterapeut behöver man läsa specialistsjuksköterskeutbildningen i kirurgisk omvårdnad på 60 högskolepoäng med den valbara kursen stomiterapi vid Göteborgs universitet. Sjuksköterskor som har annan specialistsjuksköterskeutbildning kan enbart välja att läsa den valbara stomikursen på 7,5 poäng.

Långsiktiga patientkontakter

Som stomiterapeut träffar Lina Hallin stomipatienter och anhöriga i alla åldrar. Hon stöttar även vårdpersona-

Lina Hallin, sjuksköterska och stomiterapeut på stomi- och kirurgmottagningen på Hallands sjukhus i Halmstad och ordförande för SSKR.

len på sjukhuset i stomifrågor och har långsiktig kontakt med sina patienter.

– Det är givande att hjälpa patienten hitta rätt hjälpmedel utifrån

deras föränderliga livssituation och behov samt att följa patienternas utveckling och i många fall ha en livslång kontakt, säger hon.

ett personcentrerat sätt

– Vår avdelning präglas av en positiv och lösningsorienterad atmosfär. Vi har roligt ihop och har mycket respekt för varandras kompetens. Vi har dessutom en modig personalgrupp som vågar prova nya arbetssätt och lösningar, säger Anngela Ingvarsson.

Arbetar i team

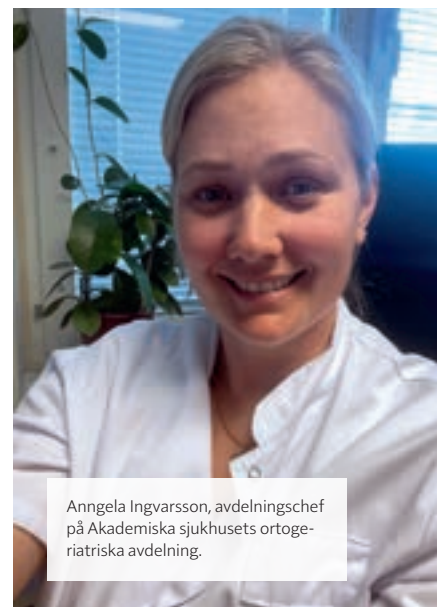
På Akademiska sjukhusets ortogeriatriska avdelning har sjuksköterskorna alltid en erfaren och specialistutbildad undersköterska vid sin sida. Sjuksköterskorna och undersköterskorna arbetar i team, vilket stärker omvårdnaden av geriatriska patienter som ofta har komplexa behov.

– Utöver att gå en specialistutbildning kan sjuksköterskor hos oss utvecklas genom att bli ombud för

någon av de vanligast förekommande geriatriska åkommorna eller att ha tid avsatt för förbättringsarbete med fokus på exempelvis ny evidens eller nya

VI HAR EN klinisk utbildningsavdelning där vi arbetar tvärprofessionellt med studenter

arbetssätt. Vi erbjuder även internutbildning via vår geriatriska akademi och har en klinisk utbildningsavdelning där vi arbetar tvärprofessionellt med studenter. Sjuksköterskor kan dessutom arbetsrotera mellan sjukhusets olika geriatriska avdelningar, säger Anngela Ingvarsson.

Anngela Ingvarsson, avdelningschef på Akademiska sjukhusets ortogeriatriska avdelning.

Gör verklig skillnad i barn och ungas liv

Att arbeta som sjuksköterska inom barn- och ungdomspsykiatri är hoppfullt, omväxlande och utvecklande. Samtidigt känns det otroligt meningsfullt att kunna stötta och hjälpa unga personer med psykisk ohälsa och att utveckla strategier för att må bättre. Det anser Anna Bergvik Sandsten, psykiatrisjuksköterska i BUP:s trygghetsteam på Sunderby sjukhus.

BARN- OCH UNGDOM

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Jag ingår i ett akutteam som gör akuta bedömningar av barn och unga med psykisk ohälsa. Vi fungerar som en förlängning till både öppenvården och slutenvården. Tidigare arbetade jag på BUP:s regiongemensamma slutenvårdsavdelning på Sunderby sjukhus, säger Anna Bergvik Sandsten. Hon har arbetat

i både öppenvård och slutenvård i såväl barn- som vuxenpsykiatri i 14 år och är psykiatrisjuksköterska sedan 2015.

Barn- och ungdomspsykiatriens viktigaste uppgift är att erbjuda specialiserad vård, utredning och be-

JAG UTVECKLAS KONTINUERLIGT och lär mig mycket om mig själv i rollen som sjuksköterska

handling för barn och ungdomar med allvarliga psykiska problem. BUP bedriver både slutenvård och öppenvård. I BUP i Region Norrbotten finns även ett neuropsykiatriskt team.

Psykiatrisk och somatisk

– Sjuksköterskor i barn- och ungdomspsykiatri arbetar brett med bedömning, behandling och omvårdnad. Läkemedelsuppföljningar, stödsamtal med patienter och deras föräldrar. Utbildningsverksamhet, somatiska kontroller och samverkan med andra aktörer i samhället hör till sjuksköterskans vanligaste uppgifter. Stödsamtalen fokuse-

rar mycket på psykoedukation, att stötta patienten och deras anhöriga med praktiska verktyg och strategier för att förbättra sin psykiska hälsa, säger Anna Bergvik Sandsten.

Hon uppskattar mötet med patienterna, att få ta del av deras historia och hjälpa dem att hitta nya vägar för att hantera sina problem. Att arbeta familjecentrerat och att fokusera på den akuta fasen tycker Anna Bergvik Sandsten är särskilt intressant, inte minst eftersom det innebär goda möjligheter att på relativt kort tid göra stor skillnad i patientens liv.

Använda hela sin kompetens

– Jag utvecklas kontinuerligt och lär mig mycket om mig själv i rollen som sjuksköterska i barn- och ungdomspsykiatri. Jag får använda hela min kompetens och arbetar alltid individcentrerat eftersom varje patients bakgrund och livsförutsättningar skiljer sig åt, säger hon.

Det tvärprofessionella team som Anna Bergvik Sandsten ingår i löser ofta gemensamma utmaningar, delar med sig av erfarenheter och professionerna stöttar varandra i att formulera behandlingsstrategier för olika patienter.

Anna Bergvik Sandsten, psykiatrisjuksköterska i BUP:s trygghetsteam på Sunderby sjukhus.

– Jag har handlett många sjuksköterskestudenter som till en början kände sig osäkra inför att arbeta på BUP och som hade en relativt oklar bild av vad psykiatrisk omvårdnad innebär. Efter ett tag upptäcker många att arbetet som sjuksköterska på BUP är utvecklande, intressant och dessutom erbjuder en möjlighet att göra verklig skillnad i en ungs människas liv, säger hon.

Storstrejk bland sjuksköterskor i New York

Under vintern strejkade sjuksköterskor i New York. Strejken blev historisk och sjuksköterskorna fick stor uppmärksamhet. Vad kan vårdpersonal i Sverige lära av deras kampanj?

SJUJSKÖTERSKESTREJK

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Under vintern höll sjuksköterskor i New York i en historiskt lång strejk. Omkring 15 000 sjuksköterskor från en rad olika sjukhus strejkade i 41

FÖRHOPPINGSVIS BEHÖVER VI inte göra något liknande igen, för det påverkar många människor med en så lång strejk

dagar, först då kunde ett nytt treårsavtal skrivas på.

Sjuksköterskan Darla Joiner vid Mount Sinai Hospital är facklig repre-

Sjuksköterskan Darla Joiner håller tal under strejken i New York. Foto: Privat

sentant och beskriver det som en ”tuff fight”. Strejken handlade om långt mer än högre lön. Sjuksköterskorna krävde bland annat bättre säkerhet på arbetsplatserna, bättre sjukförsäkring samt högre personalitet.

– Förhoppningsvis behöver vi inte göra något liknande igen, för det påverkar många människor med en så lång strejk. Men sjuksköterskor måste göra sina röster hörda, säger hon.

Lång planering

Hemligheten bakom den lyckade strejken, säger Darla Joiner, var planering och kommunikation. Redan

ett år före strejken fördes de första samtalen och några månader innan det var dags hölls många möten.

– Det låter tråkigt men det var nödvändigt. Det blev många söndagar. Vi sågs eller hördes varje vecka för att koordinera. Det krävs många inblandade och mycket kommunikation för att få till en bra strejk. Ett tips är att lära av andra yrkesgruppers strejker och hur de har gjort. Vi tog till oss en del från brandmännens strejk till exempel, säger Darla Joiner.

En strategi för hur sjuksköterskorna skulle medverka i media var också en viktig pusselbit.

– Det är lätt att media bara tar upp att sjuksköterskor vill ha mer betalt. Men det handlar om så mycket mer än det. Vi har till exempel länge kämpat för att få metalldetektorer på sjukhuset för att undvika skjutningar, det handlar om både vår och patienters säkerhet. Jag skulle framför allt framhålla personalitet och försöka höja den snarare än att höja lönerna.

Inte enbart löner

Enligt Darla Joiner har vissa delstater, såsom Oregon och Kalifornien, lagstadgat hur många patienter en sjuksköterska får ha ansvar för som mest.

– Det är egentligen den viktigaste frågan.

I slutet av strejken skrevs ett nytt avtal, som bland annat innebär en tolvprocentig lönehöjning och förbättrad säkerhet och personalitet.

Enligt New York Post behövde sjukhusen lägga 100 miljoner dollar på hyrsjuksköterskor under strejken. New Yorks borgmästare Zohran Mamdani stöttade de strejkande sjuksköterskorna under vintern.

Innovativt arbetssätt ger värdigare vård på Kumla

Utifrån övertygelsen att även frihetsberövade patienter förtjänar god personcentrerad vård initierade sjuksköterskan Ann-Marie Edvardsson en framgångsrik samverkan mellan Kriminalvården och Region Örebro. Den innebär att sjukvården kommer till de intagna snarare än tvärtom.

KRIMINALVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Vårt samarbete med Region Örebro inleddes för tio år sedan då regionen i ett forskningsprojekt skulle kartlägga utbredningen av hepatit C på anstalten i Kumla. Jag kontaktade regionen och frågade om vi i stället för att transportera de intagna för provtag-

ning kunde ta proverna här på anstalten. Det gick jättebra och sedan dess har samverkan med regionen successivt utökats med besök från bland annat urologen, röntgen och ortopederna.

VÅGA TA KONTAKT med regionen och föreslå att vårdpersonalen kommer till anstalten

Under 2025 behandlades sammanlagt 120 interner hos oss av besökande specialister från regionen, säger Ann-Marie Edvardsson, mottagningssjuksköterska på sjukvårdsmottagningen på Kriminalvårdens anstalt i Kumla. Hon har arbetat i Kriminalvården i arton år och var tidigare verksam på en akutmottagning.

Minskade kostnader

När Kriminalvården transporterar vårdpersonalen och deras utrustning till anstalten slipper de transportera de intagna till olika kliniker, vilket

Ann-Marie Edvardsson, mottagningssjuksköterska på sjukvårdsmottagningen på Kriminalvårdens anstalt i Kumla.
Foto: Kriminalvården

sparar tid, minskar kostnaderna för de transporter och de säkerhetsåtgärder som krävs i samband med ett sjukhusbesök. Samtidigt ger det de intagna möjlighet till en mer värdig vård med färre risker.

Ann-Marie Edvardssons innovativa arbetssätt belönades med Vårdförbundspriset 2025. Hon vill gärna bidra till att sprida arbetssättet till andra delar av Kriminalvården.

Samordnar vårdbesöken

– Mitt råd till andra anstalter är att våga ta kontakt med regionen och föreslå att vårdpersonalen kom-

mer till anstalten i stället för att de intagna ska behöva ta sig till sjukhuset. Säkerheten är självklart alltid första prioritet i vår verksamhet, men med lite vilja går det ofta att hitta lösningar. Vi har även fått bra stöd via samverkan med säkerhetsavdelningen på Universitetssjukhuset i Örebro. Vi samordnar vårdbesöken så flera intagna under en och samma dag kan besöka de specialister som kommer till oss. Vårdpersonalen är generellt positivt inställda till det här arbetssättet och tycker att det är givande att komma till oss, avslutar Ann-Marie Edvardsson. ■

© NextMedia

Sjuksköterskorna som får patienterna på benen

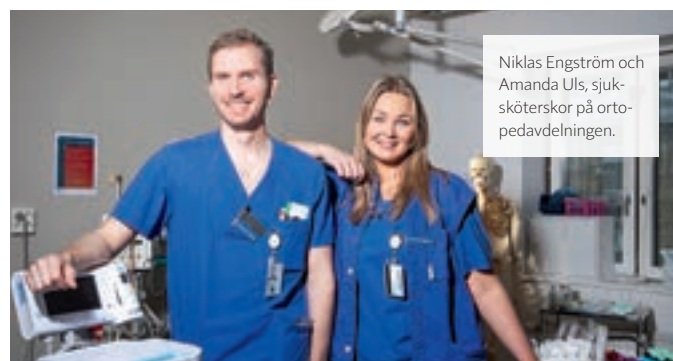
NU-SJUKVÅRDEN / AKUT ORTOPEDI

För Niklas Engström och Amanda Uls, sjuksköterskor på avdelningen för akut ortopedi inom NU-sjukvården, handlar arbetet om mer än frakturer och operationer. Det är en vardag fylld av lagarbete och lärande där patienternas resa ofta slutar med att de bokstavligen står på benen igen.

Niklas Engström blev sjuksköterska 2018 och började direkt på ortopedavdelningen. Åtta år senare trivs han fortfarande lika bra. Bredden i arbetet är en stor del av tjusningen.

– Många patienter är äldre och multijuka. Det gör att man får en bred klinisk kunskap, inte bara inom ortopedi utan även inom medicin i stort.

För Amanda Uls började resan nyligen. Hon tog sin sjuksköterskeexamen i januari förra året och började på avdelningen direkt efter studierna.

Niklas Engström och Amanda Uls, sjuksköterskor på ortopedavdelningen.
Foto: Andreas Olsson

– Jag tänkte egentligen gå på flera arbetsintervjuer. Men verksamheten kändes så bra och spännande att jag avbokade resten. Det har jag inte ångrat.

Det första året som sjuksköterska kan vara intensivt men Amanda säger att hon har haft ett starkt stöd från kollegorna.

– Här får man verkligen lov att vara ny. Det finns utrymme för att lära i sin egen takt.

Variationen i arbetet är stor. Patienterna kan vara allt från unga personer med idrottsskador till äldre patienter med höftfrakturer.

– Smärtlindring är en central del av vården på avdelningen och man utvecklar snabbt en klinisk blick.

Nyfiken kultur

Här finns också stort fokus på utveckling och lärande.

– Vi försöker vara en nyfiken avdelning där idéer tas tillvara, oavsett om de kommer från någon som jobbat länge eller är ny, säger Niklas.

Båda lyfter teamkänslan som något extra.

– Vi arbetar nära olika yrkesgrupper och lär oss hela tiden av varandra, säger Amanda.

Ortopedkliniken inom NU-sjukvården (Norra Älvsborgs Länssjukhus NÄL i Trollhättan och Uddevalla sjukhus) är en specialiserad verksamhet som hanterar sjukdomar och skador i rörelseorganen. Kliniken bedriver både akut och planerad ortopedisk kirurgi.

vgregion.se

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
NU-SJUKVÅRDEN

Det som båda tycker är bland det roligaste med jobbet är att följa patienternas resa.

– Det är väldigt tillfredsställande när någon kommer in och inte kan gå, men lämnar avdelningen på egna ben. Kanske med hjälp av kryckor, men ändå, säger Amanda.

Niklas är inne på samma spår.

– Jag vill också lyfta teamkänslan. Och att det är en trygg miljö att börja i där man kan fortsätta att utvecklas över tid. Här är det lätt att trivas.

Påverka din och dina patienters vardag hos Praktikertjänst

PRAKTIKERTJÄNST

Ibland kan sjuksköterskan Hanna Ljung knappt tro att det är sant att ett jobb kan vara så roligt och kännas så rätt. På Praktikertjänst och Ljungby vårdcentral, där patientmötena står i centrum, gemenskapen är stark och möjligheterna många, har hon hittat hem.

Den 19 maj 2025 firade Hanna Ljung i dubbel bemärkelse. På sin sons födelsedag fick hon reda på att hon fick den eftertraktade tjänsten som sjuksköterska på Ljungby vårdcentral. En anställning som hon hade haft siktet inställt på länge.

Ytterligare en person som jublade den där dagen var Hannas mormor.

– Mormor och morfar har varit listade här i många år och har alltid talat så gott om vårdcentralen. De sa alltid att ”är det någonsans du skulle platsa så är det på Ljungby vårdcentral”, säger Hanna.

Ännu en anledning till att Praktikertjänst låg högt upp på Hannas önskelista var en händelse några år tidigare. Hannas dotter hade haft hög feber i nio dagar. Hon ringde runt för att få komma till en vårdcentral men ingen hade möjlighet att ta emot dem.

– När jag ringde till Ljungby vårdcentral fick jag prata med en sköterska som sa att de alltid

Praktikertjänst finns för att vi tillsammans ska göra ett så bra jobb som möjligt – för patienterna, för oss som arbetar i vården och för samhället i stort. Våra mottagningar drivs av de som utför vården samtidigt som effektiv samverkan frigör tid för patientarbete. Vår goda arbetsmiljö gör oss också till förstahandsvalet för de som vill arbeta i vården. Så skapar vi långsiktigt hållbar vård.

[praktikertjanst.se](#)

 PRAKTIKERTJÄNST

Hanna Ljung stortrivs med sitt arbete som sjuksköterska på Ljungby vårdcentral. Hos Praktikertjänst får hon möjlighet att lägga tid på det hon tycker är allra roligast – patientmötena.

Foto: ByMija

prioriterar barnen och frågade om vi kunde komma om 20 minuter. Bemötandet jag fick när jag ringde värmd mitt hjärta, säger Hanna som sedan den dagen själv är listad på vårdcentralen.

Familjär vårdcentral

De höga förväntningarna som Hanna hade innan hon började sin nya tjänst har infriats. Vårdcentralen är precis så där familjär och mysig som hon hade föreställt sig. Det Hanna tycker är allra roligast med sitt arbete är patientmötena.

– Jag vill inte hafsa igenom patientbesöken utan få möjlighet att styra själv och lära känna mina patienter och det får jag här, säger Hanna och berättar att det händer att patienterna känner igen henne bara genom att höra hennes röst i korridoren eller när hon ansvarar för telefonrådgivningen.

Ljungby vårdcentral, som har cirka 3 760 listade patienter, har kommit långt med arbetet med fasta vårdkontakter både när det kommer till läkarbesöken och mötena med sjuksköterskorna.

– Det är en häftig känsla när patienterna känner igen dig. Här är du inte bara en i mängden.

Stor gemenskap

Den varma känslan återfinns också mellan kollegorna på vårdcentralen. På tidigare arbetsplatser har Hanna ibland mött en tydlig hierarki men här upplever hon ingen sådan. Kollegorna lär av varandra och det är lätt att be om hjälp.

– Min chef är väldigt mån om vår arbetsmiljö, säger Hanna.

Medarbetarna träffas även utanför arbetstid och under arbetsdagarna är de noga med att se till att alla ansluter sig till lunch och fikastunder.

– Vi brukar gå från rum till rum, önska godmorgon och se till att alla hänger med. Ibland behövs den där lilla knuffen i rätt riktning för att man inte ska sitta kvar och jobba.

Möjlighet att påverka

Ytterligare en faktor som har stor betydelse för trivseln är medarbetarnas möjlighet att påverka vården. Många av Praktikertjänsts verksamheter ägs av medarbetarna, så är

inte fallet i just Ljungby. Här är det Praktikertjänst som är ägare men medarbetarna är fortfarande centrala när det kommer till verksamhetsutveckling. Hanna sitter själv med i ledningsgruppen där hon tillsammans med kollegor bland annat ser till att rutinerna fungerar.

Även möjligheterna till kompetensutveckling och vidareutbildning är stora.

– Finns det ett behov är det aldrig några konstigheter om du vill gå en viss utbildning, säger Hanna som nyligen har utbildat sig till särsköterska och dessutom står i startgroparna för att vidareutbilda sig till distriktsköterska.

Förutom arbetet i ledningsgruppen är Hanna huvudhandledare för de sjuksköterskestudenter som kommer till vårdcentralen. Att vägleda nya kollegor i det yrke som hon själv trivs så bra med är både roligt och givande.

– Ibland kan jag inte förstå att det här är mitt jobb. Jag har trivts även på mina tidigare arbetsplatser men att ha det så roligt på jobbet som jag har det nu har jag aldrig haft tidigare. Det är en känsla som jag unnar alla, säger Hanna.

Akuten – för sjuksköterskor som vill utvecklas i realtid

KAROLINSKA - TEMA AKUT OCH REPARATIV MEDICIN

På akutmottagningarna inom Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska universitetssjukhuset vårdas patienter med akuta behov i en miljö med högt tempo och snabb utveckling. Här finns goda möjligheter att växa, både för nyutexaminerade och mer erfarna sjuksköterskor.

För Shahpoor Mumand var steget in i vården oväntat. Efter 18 år i en helt annan bransch blev pandemin en vändpunkt.

– Jag såg alla inom vården som räddade liv och kände att jag också ville bidra. I dag arbetar Shahpoor som sjuksköterska på akuten i Huddinge, precis det han siktede på redan under utbildningen.

– Jag ville till en plats där man lär sig mycket på kort tid. Här händer det saker hela tiden, jag sitter aldrig still.

Utvecklingen är intensiv, lärandet sker i varje patientmöte.

– Du kastas in i mycket, men du får också mycket stöd. Det gör att man snabbt växer in i sin nya yrkesroll. Jag har väldigt bra kollegor, att hjälpa varandra sitter i väggarna. Det är en arbetskultur som gör stor skillnad i en intensiv vardag.

Även Alicia Karlström började direkt på akuten efter sin sjuksköterskeexamen.

– Jag tycker om det här sättet att jobba. Det är ”hands on”, man gör insatser och ser direkt vilken effekt det har på patienten.

I dag är hon specialistsjuksköterska i infektionssjukvård och biträdande universitetssjuksköterska och kombinerar kliniskt arbete med utvecklingsfrågor inom infektion och hygien. Utbildning är ett annat ansvarsområde.

– En stor fördel med akuten är att jag kan fortsätta utvecklas, både för egen del och genom att bidra till andras lärande.

Bredden i uppdraget är en annan trivselsfaktor.

– Det är korta patientmöten, men man hinner ändå göra skillnad och se resultat av det man gör.

Mycket av arbetet sker i team, där sjuksköterskan har en central roll i att driva processerna framåt.

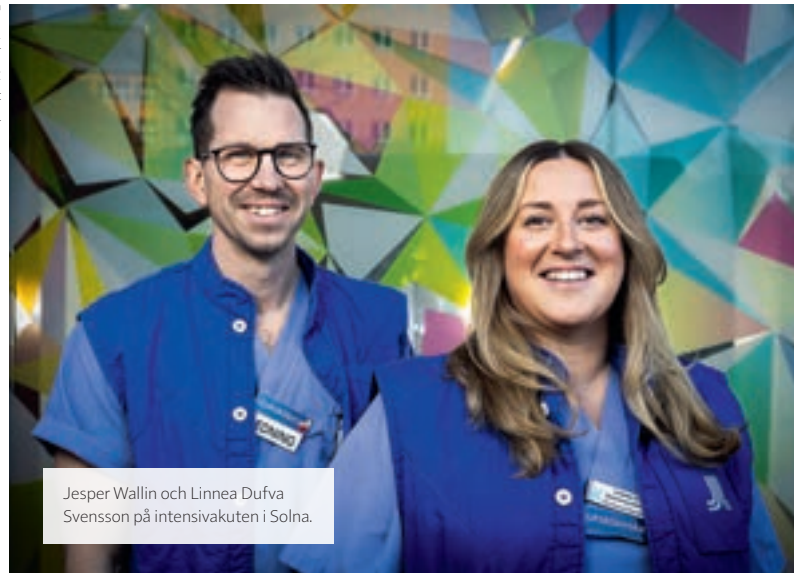
– Vi initierar utredningar, följer upp och ser till att inget faller mellan stolarna. Det är ett stort ansvar, men också väldigt utvecklande.

Att vara sjuksköterska inom akutverksamheten handlar också om att tidigt fatta rätt beslut och slutföra vården redan på akuten när det är möjligt, något som bidrar till bättre flöden och en mer effektiv vård för patienterna.

Ett aktuellt fokus i verksamheten är just att förbättra flöden, ledtider och vistelsetider.

– Vi jobbar med tidiga bedömningar där läkare och undersköterska möter patienten direkt, det gör att rätt

Foto: Johan Marklund

Jesper Wallin och Linnea Dufva Svensson på intensivakuten i Solna.

åtgärder kan sättas in snabbare och väntetiderna minskar, säger Alicia.

Solna

Vardagen på intensivakuten i Solna följer ett liknande mönster. Bland medarbetarna finns Jesper Wallin, specialistsjuksköterska i kirurgisk vård och utbildningsansvarig. Kollegan Linnea Dufva Svensson är sjuksköterska.

– Det bästa är variationen i arbetsuppgifter. Numera delar jag min tid mellan kliniskt arbete, utbildning och olika funktioner i teamet, säger Jesper.

Även Linnea ser variationen som något av det bästa med jobbet.

– Ingen dag är den andra lik. Vi möter många olika patienter och jobbar tätt tillsammans, det gör att man aldrig slutar att växa i sin yrkesroll.

Hon berättar att kompetensutveckling genomsyrar hela verksamheten. Interna utbildningar, specialistutbildningar och nya ansvarsområden gör att många väljer att stanna och fortsätta utvecklas inom akutsjukvården år efter år.

Arbetet med flöden och logistik är en naturlig del av vardagen.

– Vi prioriterar, samordnar och ser till att patienterna kommer vidare i rätt tid. Ibland handlar det om att ringa, följa upp och driva på så att inget stannar upp, säger Jesper.

Samtidigt finns en förståelse för att akutsjukvård är en komplex verksamhet där många delar påverkar helheten.

– Vi gör det vi kan nära patienten och fokuserar på att varje steg

ska bli så bra som möjligt, säger Linnea.

Rekommenderar gärna

Akutverksamheten vid Karolinska universitetssjukhuset är en arbetsplats som varmt rekommenderas, både till nya och erfarna sjuksköterskor.

– Att arbeta som sjuksköterska på intensivakuten är varierande och utvecklande. Skillnaderna i arbetsuppgifter och tempo, från självständiga bedömningar till triagen till teamarbete vid trauma, bidrar till en bred kompetensutveckling. För den som trivs med det erbjuder akuten goda förutsättningar för en långsiktig yrkesutveckling.

Tema Akut och Reparativ Medicin vid Karolinska universitetssjukhuset är en högspecialiserad verksamhet som fokuserar på vård av patienter med akuta skador och högspecialiserad sjukvård som kräver särskilda resurser och kompetenser när det gäller utrustning och personal. Verksamheten bedrivs i både Huddinge och Solna med fokus på multidisciplinära insatser. I uppdraget ingår även att säkerställa forskning och utbildning inom dessa områden.

karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Foto: Johan Marklund

Alicia Karlström och Shahpoor Mumand på akuten i Huddinge.

Nina Franzén, enhetschef, Ida Öhman, sjuksköterska, Ulrika Morgård, sjuksköterska, och Lena Stenberg, specialistsjuksköterska i palliativ vård, hos Aleris ASIH Södertälje.

Foto: Gonzalo Irigoyen

När vården flyttar hem

ALERIS ASIH SÖDERTÄLJE

På Aleris i Södertälje arbetar interprofessionella team med avancerad sjukvård i hemmet. Här möts kompetens, erfarenhet och samarbete i en verksamhet med höga betyg från både patienter och personal.

– Det är en vårdform som växer i takt med behoven, säger enhetschef Nina Franzén.

När Nina Franzén först kom i kontakt med ASIH 2017 var det av ren nyfikenhet. Hon arbetade då som sjuksköterska via bemanningsföretag och hade lång erfarenhet från olika delar av vården.

– Jag visste inte riktigt vad ASIH var, men tänkte att det kunde vara spännande. Och här fastnade jag. Det är faktiskt den bästa verksamhet jag har jobbat i.

I dag leder hon enheten som fungerar som ett alternativ till sjukhusvård. Patienterna har komplexa behov och kan befinna sig i allt från intensiva behandlingsperioder till palliativ vård i livets slutskede.

– Våra patienter vårdas hemma, men med samma medicinska kvalitet som på sjukhus.

Behovet av vårdformen ökar. En åldrande befolkning och bättre behandlingar gör att fler lever längre med svåra sjukdomar.

– Det demografiska gapet är en stor utmaning. Vi blir fler äldre men inte fler som jobbar i vården. Då måste vi hitta nya innovativa arbetsätt, säger Nina.

Nya verktyg

Ett exempel på det är digitalisering. Med hjälp av transkriberingsverktyg, digital monitorering och videobesök frigörs tid.

– Vi testar mycket nytt. En del behåller vi, annat utvecklar vi vidare. Men det handlar alltid om att få mer tid till patienterna.

Sjuksköterskan Ida Öhman, som arbetar både kliniskt och som biträdande enhetschef, märker en tydlig skillnad.

– De nya verktygen gör att jag kan lägga mer fokus på patienterna och mindre tid på administration. Jag trivs med variationen mellan att vara ute hos patienter och arbeta på kontoret.

Relationer

I mötet med patienterna är relationen central. Lena Stenberg, specialistsjuksköterska i palliativ vård, anser att hon har världens bästa jobb.

– Vi får komma hem till människor och hjälpa dem där de är. Man är gäst i deras miljö och måste möta det med respekt.

Arbetet kräver såväl erfarenhet som trygghet i yrkesrollen.

– Du är ofta ensam ute på fältet, där krävs det att du kan fatta självständiga beslut och stå för dem, säger Lena.

Kollegan Ulrika Morgård, med lång erfarenhet som sjuksköterska från olika verksamheter, framhåller den personliga dimensionen i arbetet.

– Man får en annan förståelse för patientens liv. Vi ser relationer, oro och sammanhang på ett sätt som man inte gör på sjukhus.

Arbetet i livets slutskede kan vara tungt, särskilt när patienter är unga.

– Det är klart att det påverkar. Men man ser också nyttan i det vi gör, säger Ulrika.

Nära samarbete

Teamarbetet är en bärande del av verksamheten. Här arbetar sjuksköterskor tillsammans med undersköterskor, läkare, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, kuratorer och dietister.

– För att trivas i rollen behöver man gilla att arbeta i team, vara ödmjuk och våga säga när man är osäker och behöver stöd, säger Nina.

Arbetsmiljön är viktig, de förutsättningar personalen har i sitt arbete påverkar patientsäkerheten.

– De två går hand i hand. Mår personalen bra blir vården bättre, säger Nina.

Det återspeglas också i resultaten. Verksamheten får höga betyg i både patient- och medarbetarundersökningar.

– Vi har hög trivsel och fina resultat i våra kvalitetsuppföljningar. Det är vi så klart väldigt stolta över.

Hon berättar att intresset för att arbeta i verksamheten är stort och att urvalet görs med stor omsorg.

– Det vi söker är erfarna sjuksköterskor som passar in i teamet och delar våra värderingar.

För Nina och hennes kollegor råder det ingen tvekan om vad som gör ASIH i Södertälje attraktivt, det är kombinationen av kompetens, engagemang och utveckling.

– Att få göra verklig skillnad varje dag, det är det som betyder mest, avslutar Nina.

Aleris ASIH Södertälje

Våra team ansvarar för patienter som har komplexa medicinska behov och vårdas i hemmet.

Vården är ett komplement till sjukhusvården och omfattar både kurativa och palliativa patienter.

Vanliga diagnoser är cancer, hjärtsvikt, kol, neurologiska sjukdomar och infektioner.

Karriärvägarna är många och det finns möjlighet att testa på olika roller och uppdrag. Vi erbjuder en gedigen introduktion och stora möjligheter till rörlighet mellan våra verksamheter.

aleris.se/asih

Utveckla hela din kompetens inom geriatriken

AKADEMISKA - GERIATRIKEN

Geriatiken på Akademiska sjukhuset erbjuder en stor bredd i en komplex och utvecklande vårdmiljö. Här blir medarbetare såväl som studenter och patienter sedda, hörda och väl omhändertagna.

När specialistsjuksköterskan Sara Bäckström känner sig tung i sinnet ger hon sig ut på en "rastrunda" på ortogeriatriska avdelningen 30B på Akademiska sjukhuset.

Geriatrisk, rehabiliteringsmedicin och smärtcentrum kännetecknas av välfungerande multidisciplinära team. Vårt verksamhetsområde har ett brett uppdrag med många professioner i alla led. Inom sektionen för geriatrisk ryms; geriatriska akutsjukvårdsavdelningen 30 A, ortogeriatriska avdelningen 30 B samt minnes och geriatrismottagningen.

akademiska.se

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

– Jag suger in all energi, alla glada människor som finns på avdelningen, säger Sara.

För tio år sedan sökte hon sig till geriatriken på Akademiska sjukhuset. Det är ett beslut som hon aldrig har ångrat.

– Jag hade hört att man inom geriatriken arbetade i team, att det var trevligt, högt i tak och utan hierarkier, säger Sara och konstaterar att allt det där stämde.

Den geriatriska vården på Akademiska sjukhuset är personcentrerad. Hit remitteras äldre, sköra patienter med komplexa vårdbehov. Avdelning 30B tar emot patienter från bland annat akuten, ortopedien och kärkirurgen. Här möts de av tvärprofessionella team som fokuserar på hela individen.

Samma personcentrerade synsätt gäller också för medarbetarna.

– Patientsäkerhet och arbetsmiljö går hand i hand och vi har erfarna

Sara Bäckström, specialistsjuksköterska på ortogeriatriska avdelningen 30B på Akademiska sjukhuset.
Foto: Mikael Wallerstedt

chefer och ledare som är helt fantasiska, säger Sara.

Komplexitet och bredd

Tack vare avdelningens bredd och komplexitet är möjligheterna många. Sara berättar att nyutexaminerade sjuksköterskor som söker sig till dem blir väldigt attraktiva på arbetsmarknaden.

Men även erfarna sjuksköterskor har mycket att hämta. Arbetsplatsen är trygg, omväxlande och utvecklande. Dessutom är hela vårdkedjan, från akutomhändertagande, pre- och postoperativ vård till fortsatt utredning och behandling, en del av vardagen.

Avdelning 30B bedriver också klinisk utbildningsavdelning, KUA. Varje läsår tar avdelningen emot cirka 200 studenter som utbildas ut i verksamheten.

Sedan tre år är Sara KUA-ansvarig på avdelningen. Ett arbete som hon stortrivs med.

– Studenterna är en naturlig del av vardagen hos oss. Vi kliniska handledare utbildar dem i team och lär dem hur de ska ta kloka kliniska val och dra nytta av varandras kompetenser och erfarenheter. KUA tillför mycket till verksamheten och bidrar till nya perspektiv, säger Sara och berättar att studenterna uppskattas av både vårdlag och patienter.

BUP: variation, utveckling och mening

BUP I VÄSTERNORRLAND

Att arbeta som sjuksköterska på BUP i Västernorrland är variationsrikt och utvecklande. Varje patient är unik, vilket innebär individanpassad omvårdnad som karakteriseras av ett familjecentrat, teambaserat och individanpassat arbetssätt som även inkluderar utbildande insatser gentemot föräldrar och barn.

Barnsjuksköterskan Maria Harlin har varit yrkesverksam i 33 år och har tidigare bland annat arbetat på en akutmottagning för barn. För två år sedan började hon arbeta på BUP:s slutenvårdsavdelning i Sundsvall. Linnea Lundin, som sedan tre år tillbaka är mottagningssjuksköterska på BUP-mottagningen i Sundsvall, kombinerar kliniskt arbete med att utbilda sig till psykiatrisjuksköterska via regionens satsning på akademisk speciallistjämsgöring, AST.

– Jag sökte mig till BUP för att jag vill göra skillnad för barn och deras

Maria Harlin, barnsjuksköterska och Linnea Lundin, mottagningssjuksköterska på BUP i Sundsvall.
Foto: Johanna Wikström

familjer. Det är givande att etablera förtroende med patientrelationen i fokus. På BUP möter jag dessutom ett brett spektrum av patienter och kan ofta göra skillnad på ett tidigt stadium, säger Linnea Lundin.

Hoppfullt och meningsfullt arbete

– I slutenvården stöttar vi barn och deras föräldrar som ofta behöver vistas hos oss i omgångar under en svår tid i livet. Verksamheten är tillräckligt småskalig för att kunna skapa en kontinuitet som gynnar såväl patienterna som oss medarbeta-

re. Arbetet känns både hoppfullt och meningsfullt. BUP har dessutom flera olika verksamheter. Utöver öppenvård och slutenvård har vi även mellanvård och en neuropsykiatrisk mottagning, vilket bidrar till utvecklingsmöjligheterna. Arbetet är utvecklande och stimulerande, även för mig som har över trettio års sjuksköterskeerfarenhet, säger Maria Harlin.

Goda utvecklingsmöjligheter

Utöver möjligheten till AST erbjuder BUP i Region Västernorrland många

Barn- och ungdomspsykiatris uppdrag är att utreda, bedöma och behandla psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. I Region Västernorrland har BUP mottagningar i Härnösand, Sollefteå, Sundsvall och Örnsköldsvik samt länstäckande slutenvård i Sundsvall.

rvm.se

**Region
Västernorrland**

relevanta vidareutbildningar och frekvent internutbildning.

– De goda utvecklingsmöjligheterna, en välfungerande tvärprofessionell teamsamverkan samt bredden och variationen i arbetsuppgifterna gör att jag kan rekommendera andra sjuksköterskor att söka sig till BUP i Region Västernorrland. Arbetet innebär en intressant kombination av somatisk och psykiatrisk vård, individuella samtal, familjesamtal, medicinsk behandling och akut omhändertagande, säger Linnea Lundin.

Sammanställt team med stor bredd

ANOPIVA I FALUN OCH MORA

Korta men livsviktiga möten, stor bredd och ständig utveckling. På AnOpIVA i Falun och Mora är du en del av stolta, starka och sammanställda team. – Det här är världens roligaste jobb, säger operationssjuksköterskan Annika Wallin.

I 36 år har operationssjuksköterskan Anna Karin Johansson arbetat på centraloperation på Falu lasarett. Anledningarna till att hon har valt att stanna kvar är många men en av de allra viktigaste är kollegorna.

– Jag har alltid tyckt att det är roligt att gå till jobbet. Mina kamrater och kollegor är fantastiska, säger hon och får medhåll av sin kollega, intensivvårds- och anestesisjuksköterskan Isabel Nilsson.

– Alla dagar blir bra för vi har alltid varandra, säger hon.

Drygt 8,5 mil från operationssalarna i Falun ligger Mora lasarett. Inne på centraloperation arbetar operationssjuksköterskorna Annika Wallin och Monica Wass. Precis som sina kollegor i Falun lovordar de sina kollegor och det starka teamarbetet.

– Du är instängd på din sal med ett fåtal personer. Du måste samarbeta. Jag tror faktiskt att det är en

bra förutsättning för att skapa goda relationer, säger Annika och berättar att det är en väldigt speciell känsla när det sammanställda operationsteamet i skarpt läge knappt behöver ord för att kommunicera.

Variation och bredd

Tack vare sjukhusens storlek möter medarbetarna på AnOpIVA i både Falun och Mora en bred patientgrupp. I Mora finns det tre olika operationsspar: kirurgi, ortopedi och urologi. I Falun alternerar sjuksköterskorna mellan sektionerna ortopedi och kirurgi.

– Vi som arbetar här blir väldigt mångsidiga. Vi kan göra allt från ett kejsarsnitt till en fotled, höft eller gyn-operation. På andra större sjukhus är de mer nischade men vår repertoar består av allt möjligt vilket får följden att vi kan väldigt mycket, säger Anna Karin och berättar att hon efter alla år i yrket fortfarande lär sig något nytt varje dag.

Ytterligare en stor fördel med den stora bredden är variationen som den medför, både när det kommer till tempo och arbetsuppgifter. Centraloperation i Falun och Mora har dygnet runt-verksamhet och operationerna är både planerade och akuta.

– En dag kanske det är lite lugnt och det kan vara skönt. Vi puttrar på med de planerade operationerna. Dagen efter kanske du har sökaren och får gå på larm, eller så har du hand om en kritiskt sjuk patient och arbetet är intensivt och hektiskt. Det

Att förmedla lugn och trygghet för patienterna är en viktig del i arbetet för Isabel Nilsson och Anna Karin Johansson.
Foto: Henrik Hansson

är just den här variationen som är så rolig, säger Isabel.

Även arbetsuppgifterna varierar kraftigt från operation till operation.

– Ibland hör man en kommentar om att vi operationssjuksköterskor bara står och langar instrument med någon ful mössa på huvudet. Men vi gör så mycket mer. Ingen patient är den andra lik. Även om det är mycket som är standardiserat så utmanas du hela tiden, säger Monica Wass som har arbetat på centraloperation i Mora sedan 2009.

Utvecklings- och utbildningsmöjligheter

För att medarbetarna ska känna sig trygga och hänga med i den ständigt pågående utvecklingen är olika typer av utbildningar en viktig del av sjuksköterskornas vardag. I Falun erbjuds bland annat utbildningar som CEPS-neo och barn, ATSS samt TAASK. Det finns också teamträningar inom specifika områden och Postgraduate, som är en fördjupningskurs.

För nya medarbetare på avdelningen finns ett nytt mentorsprogram.

– Mentorn är inte involverad i inskolningen utan ska finnas som ett stöd för den nya medarbetaren med avsatt schemalagd tid för träffar, säger Isabel.

Annika, som blev operationssjuksköterska 1996, och har arbetat på AnOpIVA i Mora i olika omgångar sedan 2007, tycker också att det är viktigt att påpeka att nya sjuksköterskor inte behöver kunna allt med en gång.

– Vi som har jobbat ganska länge inom det här har gradvis lärt oss den medicintekniska apparaturen. Kommer du hit som ny behöver du inte vara rädd. Du behöver inte kunna allt på en gång. Vi värnar om våra nya kollegor och välkomnar dem till ett vansinnigt roligt jobb, säger hon.

AnOpIVA Falun/Mora

Falun

Falu lasarett är centrumet för specialistvård i Dalarna. Här finns cirka 415 vårdplatser. AnOpIVA omfattar operation, anestesi, anestesimottagning, intensivvård/uppvakning, dagkirurgi och sterilteknik. Vi är en resurs för sjukhusets samtliga specialiteter och som centraloperation och länsintensivvårdsavdelning hjälper vi länets övriga sjukhus.

Mora

Mora lasarett är ett akutsjukhus med cirka 110 vårdplatser. Operation Anestesi IVA-kliniken består av enheterna intensivvårdsavdelning, dagkirurgi, centraloperation och sterilteknik. Kliniken behandlar och vårdar patienter i samverkan med övriga kliniker på Mora lasarett samt med opererande kliniker i Falun.

regiondalarna.se

– Det finns goda möjligheter att skapa bra flöden och harmoni på ett mindre sjukhus, säger Annika Wallin och får medhåll av kollegan Monica Wass.
Foto: Johan Olsson / AILA

Utvecklas med oss på ambulansen i Gävleborg!

AMBULANSSJUKVÅRDEN I GÄVLEBORG

Vill du fatta snabba beslut, använda hela din kompetens och verkligen göra skillnad i svåra situationer? Välkommen till Ambulanssjukvården i Gävleborg, där du får gedigen introduktion och arbetar både i tätort och glesbygd.

Rasmus Hedblom visste redan under grundutbildningen till sjuksköterska att han ville arbeta inom ambulanssjukvård. Efter examen 2017 jobbade han några år inom medicin och psy-

kiatri och började sedan inom ambulanssjukvården i Sandviken/Hofors.

– Min dröm var alltid att arbeta antingen som polis eller som ambulanssjukvårdare. Det är snabba insatser i akuta situationer och ett otroligt omväxlande jobb, där ingen dag är den andra lik. Jag trivs väldigt bra, säger han.

Komplexa avvägningar

Rasmus får medhåll av sin kollega Kristin Löberg, som blev färdig sjuksköterska 2018 och därefter arbetade på bland annat hjärtintensiven i Bollnäs. Sedan tre år tillbaka arbetar hon inom ambulanssjukvården i Bollnäs/Edsbyn.

– Detta är ett jobb där vi verkligen har möjlighet att göra skillnad i situationer som kan vara enormt traumatiska för patienter och anhöriga, där vi bidrar med vår kompetens så att det ska bli en så bra

utgång som möjligt. Det är ofta komplexa avvägningar som måste göras, både medicinskt och på andra sätt, säger hon.

Region Gävleborg består av både tätort, med större städer som Gävle och Hudiksvall, och stora glesbygdsområden, där det är långt till närmaste vårdinrättning. Det ger en extra dimension till arbetet, tycker Kristin och Rasmus.

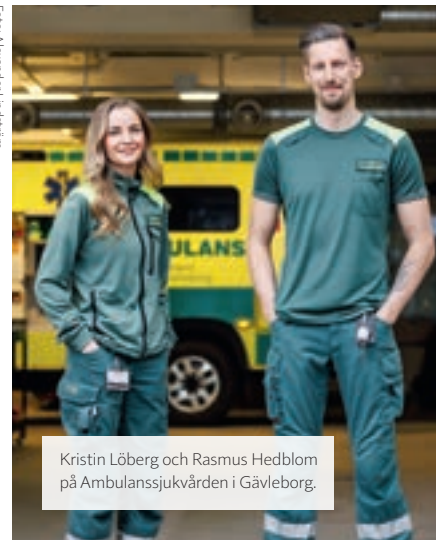
– Det ställer stora krav på våra bedömningar och insatser och är en extra utmaning, som gör att man verkligen utvecklas i yrket, säger Kristin.

Gedigen utbildning

Båda siktar på att läsa till specialist-sjuksköterska inom ambulans, men framhåller att grundutbildade sjuksköterskor får en gedigen introduktion. De första sex veckorna arbetar man med två handledare och sedan med en handledare under cirka tio veckor. Följande 1,5 till 3 år arbetar man med erfaren personal vid sin sida. Under de första åren får man även gå en rad kurser inom områden som trauma, barnmedicin, akutmedicin och kemiska skador.

– Jag tror att Region Gävleborg har en av de bästa introduktionerna och vidareutbildningarna inom am-

Foto: Alexander Lindström

Kristin Löberg och Rasmus Hedblom på Ambulanssjukvården i Gävleborg.

bulanssjukvården i landet. Man blir verkligen förberedd och får utveckla sin kompetens, säger Rasmus.

Nu söker Ambulanssjukvården i Region Gävleborg fler engagerade medarbetare, som vill vara med och utveckla vården. Vill du veta mer, så tveka inte att kontakta oss!

Ambulanssjukvården i Region Gävleborg omfattar 12 stationer och cirka 25 ambulanser. Vi arbetar i starka team med stort fokus på trygghet, kompetensutveckling och patientsäkerhet. Krav är att du är legitimerad sjuksköterska med B-körkort. Som sjuksköterska är du omvårdnadsansvarig i teamet och har ofta en arbetsledande roll.

regiongavleborg.se

Spännande vård i toppklass

ANOP-SEKTIONEN - AKADEMISKA

Operationssjuksköterskan Filippa förbereder sig inför en lång protesoperation. Samtidigt ger anestesistjuksköterskan Andreas vård på 10 000 meters höjd. Vid sektionen anesthesi och operation på Akademiska sjukhuset är möjligheterna många och spännande.

Anestesisjuksköterskan Andreas Moliis har arbetat på AnOpIVA och sektionen anesthesi och operation i 25 år. Arbetet har hela tiden varit spännande, utmanande och roligt. I dag arbetar han 50 procent på neuroanestesi och andra halvan på svenskt ambulansflyg.

Filippa Hartzell och Andreas Moliis har ett varierande arbete med stor bredd.

– Jag har nästan alltid haft rotationstjänster och arbetat prehospitalt i någon form, säger Andreas som bland annat har arbetat på ambulansen och på luftburen intensivvård.

Just nu arbetar han fem veckor vardera ute på Arlanda respektive inne i operationssalen.

– Arbetet är omväxlande vilket jag gillar. Det rymmer allt från lugnare stunder och planerade ingrepp till akuta situationer som kräver snabba beslut.

En annan del Andreas gillar är den högspecialiserade vården. I operationssalen rör sig arbetet från avancerad hjärnkirurgi och trombektomier till ögon- och öronoperationer. Under jourtid breddas uppdraget ytterligare. Då hjälper hans team patienter på flera operationsavdelningar.

Sammansvetsade team

Ytterligare något som gör att han trivs med arbetet är kollegorna. Det starka teamarbetet är något som

också operationssjuksköterskan Filippa Hartzell gillar.

Sedan snart ett år arbetar hon på ortopedoperation. Som ny blev hon snabbt en del av den starka gemenskapen.

– Teamarbetet är väldigt fint. Många gånger behöver vi knappt prata med varandra utan går in i något slags jobbflo, säger hon.

Som nyfärdig sjuksköterska fick hon möjlighet att gå ett aspirantprogram. Efter det blev beslutet att utbildas till operationssjuksköterska enkelt. På ortopedoperation möter hon en bred patientgrupp. Det kan handla om fallolyckor men också stora skoliosoperationer eller tidskrävande protesoperationer.

– Vi arbetar verkligen från topp till tå, säger Filippa som också hon arbetar med akuta operationer under sin jourtid.

Utbildningsinsatser är en självklar del av sjuksköterskornas vardag. Medarbetarna är också med och utvecklar vården och testar nya arbetssätt.

– Vi har precis börjat med hälso-samma pass. En dag i veckan jobbar vi sex timmar där resten av tiden räknas som utvecklingstid, säger Filippa.

AnOpIVA består av:

- Anestesi- och operationssektionen
- Barnanestesi, barnoperation och barnintensivvård
- Intensivvård
- Luftburen intensivvård

Målsättningen är internationell toppklass vad gäller klinisk verksamhet, forskning och utbildning.

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

akademiska.se

Utvecklas med oss som sjuksköterska i Uppsala kommun!

UPPSALA KOMMUN

Uppsala kommun satsar på sina sjuksköterskor. Det pågår ett fokuserat arbete för att erbjuda sjuksköterskor spännande och tydliga karriärvägar, kompetensutveckling och en arbetsmiljö där medarbetarna trivs och mår bra.

– Här kan man utvecklas i sin profession och välja mellan en bredd av inriktningar och karriärmöjligheter. Vi satsar långsiktigt för att attrahera, rekrytera och behålla legitimerad personal med rätt kompetens inom avdelningen, säger Magdalena Nyman, avdelningschef för avdelning hälso- och sjukvård.

Vård- och omsorgsförvaltningen i Uppsala kommun är landets största och samlar all legitimerad personal i en och samma avdelning. De arbetar tätt tillsammans med äldrenämndens och omsorgsnämndens övriga verksamheter. Det betyder att det finns en stor bredd av kompetens, multiprofessionella team och ett brett spektrum av arbetsuppgifter och karriärvägar. Patientsäkerhet, hög kvalitet och att skattepengar används klokt och effektivt är ledstjärnor.

Hanna Sandlund-Lööf, områdeschef, Magdalena Nyman, avdelningschef för avdelning hälso- och sjukvård och Tobias Molander, områdeschef i Uppsala kommun.
Foto: Dan Petterson / DP-Bild

Förvaltningen arbetar med riktade satsningar för att rekrytera och långsiktigt behålla sjuksköterskor. Kompetensutveckling, att själv få styra över sitt arbete, tydlig utvecklingsplan, gott ledarskap och fokus på friskfaktorer är viktiga faktorer.

Modell för utveckling

Förvaltningen har tagit fram en kompetens- och karriärmodell som verktyg för att kartlägga och utveckla medarbetares kunskaper och färdigheter. Den tydliggör utvecklingsvägar från nybörjare till specialist eller ledare.

– Det ska finnas rätt kompetens på rätt plats. Sjuksköterskor kan därför beviljas specialistutbildning på betald arbetstid. Medarbetare med specialistutbildning har ett särskilt ansvar för att identifiera förbättringsområden, säkerställa en god kvalitet i omvårdnaden och förbättra vårdens säkerhet. Vi har redan utbildat ett flertal distriktssköterskor och nu är det flera som läser till geriatrisk- och psykiatrisjuksköterskor, berättar områdeschef Hanna Sandlund-Lööf.

Dessutom finns ett stort antal kurser och annan vidareutbildning, både inom områden som är obligatoriska i kommunal primärvård och sådant det finns behov av i verksamheterna.

Flera medarbetare har gått ledarskapsprogrammet för att kunna axla roller som chef och ledare. Målet är att varje chef ska ha en rimlig arbetsbörda och ha ansvar för högst 30 medarbetare.

– Vi vill också ta tillvara kompetensen hos äldre, erfarna sjuksköterskor och kunna erbjuda attraktiva villkor för dem som fyllt 65. Därför har vi inrättat en pensionsbonus, som är en pensionsgrundande summa varje månad. Även nyanställda sjuksköterskor som är 65 plus kan ta del av detta efter tre månader, om de arbetar minst 20 procent, säger Magdalena.

Nöjda medarbetare

Satsningarna har gett resultat, vilket bland annat visar sig i att man har lyckats att kraftigt minska antalet inhyrda sjuksköterskor och öka andelen tillsvidareanställd personal.

– Vi vill lyfta att medarbetarna i kommunen upplever en god arbetsmiljö med låg personalomsättning i en stabil organisation som lever upp till målen för verksamheten.

En hög kontinuitet för personal, brukare och anhöriga skapar trygghet, ökar teamarbetet och den personcentrerade vården, vilket även leder till en hög patientsäkerhet. Detta är också en grundbult, säger Magdalena.

Medarbetarna ska känna stolthet, arbetsglädje och trygghet i arbetet.

– Vi mäter kontinuerligt medarbetarnas nöjdhet och har mycket bra resultat i våra enkäter. Vi har omtyckta chefer och höga värden på sådant som trivsel och psykologisk trygghet. En kontinuerlig dialog med våra medarbetare säkrar att alla kan vara med och påverka för att skapa en bra arbetsplats, säger områdeschef Tobias Molander.

Magdalena, Hanna och Tobias lyfter fram att storleken på förvaltningen gör det möjligt att erbjuda en svårslagen mångfald av karriärvägar och utvecklingsmöjligheter. Här jobbar över 200 sjuksköterskor i nära samarbete med andra professioner i en miljö som präglas av starkt kollegialt stöd, fokus på kompetens och lyhördhet för individuella behov, drivkrafter och önskemål.

– Vi vill att Uppsala kommun ska vara en riktigt attraktiv arbetsplats för sjuksköterskor, säger de och fortsätter:

– Målet är att man ska kunna tillbringa hela sitt yrkesliv här och ändå ständigt ha nya karriärvägar och arbetsuppgifter. Vi erbjuder ett fritt och självständigt arbete, hög kvalitet, digitalisering i framkant och en fin sammanhållning där vi möter utmaningar tillsammans.

Uppsala kommun erbjuder dig som är sjuksköterska ett brett utbud av karriärvägar och utvecklingsmöjligheter. Vård- och omsorgsförvaltningen är Sveriges största samlade vård- och omsorgsförvaltning. Arbetet är självständigt och det finns ett starkt fokus på kompetensutveckling och vidareutbildning. En kompetens- och karriärmodell tydliggör vilka steg du som sjuksköterska kan ta inom kommunen och vad som krävs i varje steg. För sjuksköterskor som fyllt 65 erbjuder vi en särskild pensionsbonus.

Läs mer på: [uppsala.se](http:// uppsala.se)

Hög kompetens i utvecklande miljö

SPECIALISTPSYKIATRIN BARN, UNGA OCH VUXNA I REGION KRONOBERG

Ett självständigt arbete i en trygg och utvecklande miljö. Det är några av de saker som medarbetarna inom specialistpsykiatri barn, unga och vuxna i Region Kronoberg möter.

– Det här är ett underbart jobb, säger sjuksköterskan Cecilia.

Efter 20 år inom hemtjänsten var sjuksköterskan Cecilia Sonninger redo för något nytt, och för kontorstider.

Specialistpsykiatri barn, unga och vuxna i Region Kronoberg bedriver en modern och specialiserad psykiatrisk vård i samverkan med närstående och andra vårdgivare. Vi arbetar med bedömning, behandling och utredning i tvärprofessionella team. I arbetsuppgifterna ingår även nätverksarbete med förskola, skola och socialtjänst.

kronoberg.se

– Jag har egentligen inte varit intresserad av psykiatri tidigare men jag är jätteglad att jag sökte mig hit. Det här är ett underbart jobb, säger hon.

Under sina 5,5 år på den allmänpsykiatriska mottagningen för barn och unga i Växjö har hon utbildat sig till specialistsjuksköterska inom psykiatri. I dag arbetar hon i ett team som riktar sig främst mot barn med adhd.

Det Cecilia gillar allra mest med sitt jobb är kontakten med patienterna och deras familjer, som ofta sträcker sig över flera år. Relationsbyggandet är också det som får Ulrika Mc Kenith att känna att hon är på helt rätt plats. Hon har en bakgrund inom bland annat rättspsykiatri och beroendevård och har på nära håll sett hur avgörande relationerna är inom psykiatri.

– Sedan har vi också väldigt bra kollegor här. Det är lätt att få stöd, hjälp och diskutera saker. Det gör att jag hela tiden utvecklas, vilket också är jätteviktigt för mig, säger Ulrika som bland annat arbetar med läkemedelsuppföljningar, behandlingar och nybesök.

Bredd och sammanhållning

På specialistpsykiatri barn, unga och vuxna i Region Kronoberg arbetar sjuksköterskorna i tvärprofessionella team. De träffar barn och unga under 18 år som är i behov av specialistpsykiatri. Patientgruppen är bred, vilket öppnar för ett varierat och utvecklande arbete.

– Det som slog mig när jag började här var den höga kompetensen. Mina kollegor är specialister och det märks, säger specialistsjuksköterskan Anna Lamme som tidigare har arbetat inom rättspsykiatri.

För Anna är det viktigt att hon utmanas och utvecklas. Just därför består hennes tjänst av flera olika delar.

– Jag har en del patientkontakt men jobbar också med verksamhetsutveckling och forskning. Jag har en lyhörd chef som lyssnar och agerar när jag känner att jag behöver bli stimulerad.

Foto: Martina Wahrenedt

Anna Lamme, Cecilia Sonninger och Ulrika Mc Kenith följer sina patienter under lång tid och får ofta bekräftelse på att deras arbete både är viktigt och uppskattat.

Arbetet på mottagningen är självständigt och sjuksköterskorna bokar själva in sina patienter.

– Men jag har aldrig känt mig ensam. Vi jobbar nära varandra och klimatet är väldigt gott, säger Anna.

Hälsa för ett hållbart jobb

AMBULANSEN I VÄSTMANLAND

I ambulanssjukvården i Västmanland är fysisk hållbarhet en del av arbetsmiljön. Därför har medarbetare utbildats till personliga tränare som stöttar kollegor med träning, hälsa och återhämtning.

Ambulanssjukvården ställer särskilda krav. Arbetet sker i trapphus, terräng och miljöer där hjälpmedel inte alltid räcker till. I Region Västmanland har fyra medarbetare, en på varje enhet, utbildats till personliga tränare för att stärka kollegornas förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Johanna Haglund och Robert Wreder är två av dem.

– Jag tog chansen för att hålla över tid i ett yrke som ställer krav på kroppen. Utbildningen gav mig kunskap om styrka, rörlighet och kost, men också trygghet att hjälpa andra, berättar Johanna Haglund.

Stöd som gör skillnad

Deltagande i hälso- och arbetsmiljö-satsningen är frivilligt. De utbildade personliga tränarna ger råd, tar fram

Johanna Haglund och Robert Wreder är ambulanssjuksköterskor och personliga tränare.
Foto: Per Groth

träningssupplägg och stöttar kollegor som vill komma i gång eller träna mer hållbart.

– I ambulanssjukvården går det inte att generalisera arbetsmiljön. Vi möter patienter i miljöer där kroppen ofta behöver vara en resurs att lita på. Det handlar om att stärka personalen och minska risken för överbelastning, säger Robert Wreder.

Satsningen ska ses som långsiktig. Den har påverkat samtalen om hälsa och träning positivt och öppnat upp för en dialog om detta på arbetsplatsen.

– Det viktiga är inte att alla tränar på samma sätt, utan att stödet finns nära. När intresset ökar och fler kommer i gång blir det lättare att peppa varandra. Det stärker både gemenskapen och känslan av att vi tar hand om oss själva och varandra i jobbet, säger Johanna Haglund.

Bättre sammanhållning

Satsningen har också stärkt kontakten mellan enheterna. När medarbetare från olika delar av verksamheten gick samma utbildning öppnades nya vägar för erfarenhetsutbyte, stöd och initiativ.

Ambulanssjukvården Västmanland är en del av Region Västmanlands akutsjukvård. Här arbetar sjuksköterskor nära patienten med bedömning, behandling och omvårdnad i en verksamhet som präglas av lärande, kompetensutveckling, samarbete och medmänsklighet.

regionvastmanland.se/jobba-med-oss/ambulanssjukvarden

– Samarbetet mellan enheterna har stärkts. Vi har lärt känna varandra bättre, kunnat dela idéer och hjälpas åt i träningsfrågor. Det gör att vi bygger något tillsammans i hela verksamheten, säger Robert Wreder.

Även deltagandet i Klassikern har bidragit till sammanhållningen. Gemensamma mål gör träningen mer lustfylld och inkluderande, samtidigt som fler kan delta utifrån sina egna förutsättningar.

Puls, gemenskap och bredd på IVA

IVA I ALINGSÅS OCH KUNGÄLV

På IVA i Alingsås och Kungälv varvas adrenalinpåslag med stunder av lugn. Svidande allvar bryts av med skratt. Tack vare att de båda intensivvårdsavdelningarna är förlagda på två mindre sjukhus är vården bred, arbetsgruppen sammansatt och arbetet tryggt.

Ibland har Claes Abrahamsson tänkt att han borde söka sig till ett större sjukhus. Men sedan har han ändå valt att stanna kvar på IVA på Alingsås lasarett. Här finns allt han behöver och mer.

Avdelningen har totalt sex IVA- och IMA-platser. Medarbetarna roterar mellan IVA och IMA. De går även på akutlarm, åker på ambulanstransporter och bemannar postop-avdelningen på kvällar, nätter och helger.

– Det blir aldrig långtråkigt här. Patientflödet varierar från dag till dag. Vår avdelning är relativt liten men har hög personaltäthet och kunskapsnivå. Vi jobbar tätt tillsammans och lär känna varandra på ett sätt som är svårare på en större avdelning, säger Claes.

Stor variation

Claes har arbetat här i 25 år. Han är sektionsledare och sedan två år ledningsansvarig sjuksköterska på avdelningen.

– Jag sitter som spindeln i nätet, leder och fördelar arbetet och patientflödet. Det går aldrig att planera arbetspasset fullt ut. Jag får anpassa

mig och göra nya bedömningar hela tiden, säger han och berättar att rollen är en spännande utmaning.

Sofia Kahlin är precis i början av sin karriär som IVA-sjuksköterska. Hon har en utbildningstjänst och är klar med sin specialistutbildning i början av juni. På IVA i Alingsås har hon varit i 1,5 år.

– Väljer du att arbeta inom någon form av akutverksamhet gillar du adrenalinpåslaget som du får, säger hon.

På IVA får hon också möjlighet att följa sina patienter på nära håll.

– På andra avdelningar är det ofta ett högt beläggningstryck. Här på IVA ansvarar du för en till två patienter. Det gör att du får en mycket större och bredare bild. Vi får också möjlighet att se följderna av vårt intensiva arbete, säger Sofia.

Stark sammanhållning

De tydliga rollerna och det viktiga teamarbetet som finns på IVA bidrar till en stark sammanhållning.

– Teamarbetet här är speciellt. Alla professioner är lika viktiga pusselbitar, säger Sara Strömberg som arbetar som intensivvårdssjuksköterska på IVA på Kungälv sjukhus.

Liksom Sofia har Sara en betald specialistutbildning i bagaget. När hon började på IVA för snart två år sedan hade hon höga förväntningar. Det visade sig snart att arbetet var ännu roligare än hon hade föreställt sig.

– Det är så mycket mer än vad jag föreställde mig. Alla patienter som vi träffar bär på sin historia och vi har mycket kontakt med anhöriga, säger hon.

Kungälv sjukhus är ett akut-sjukhus med traumamottagande. På IVA finns det totalt åtta IVA- och IMA-platser, sex postop-platser och en dagkirurgisk enhet med 8–10

Sofia Kahlin och Claes Abrahamsson är en del av ett sammansatt team på Alingsås lasarett.
Foto: Marie De Verdier

postoperativa platser för polikliniska patienter. Intensivvårdssjuksköterskorna deltar i sjukhusets olika larm, såsom traumalarm, medicinlarm och hjärtstopp, och är en del av MIG-teamet (mobil intensivvårdsgroup). I arbetet ingår även att, efter upplärning, lägga venösa infarter som PICC-line och midline. Trots att det är mycket att sätta sig in i var Sara tryggt i sin roll redan från början.

– Jag kände mig aldrig ensam. Det var nästan så att jag fick säga till att jag inte behövde hjälp ibland för alla ville så gärna hjälpa till, säger Sara och skrattar.

Trygg start

Både sjukhusen i Alingsås och Kungälv är av det mindre slaget. Det ger en bra grund för nya IVA-sjuksköterskor menar intensivvårdssjuksköterskan Chidi Ezennaya som började arbeta på IVA i Kungälv 2018.

– Det här är ett bra ställe att börja på eftersom du får mycket stöd och lär känna dina kollegor väl, säger hon och påpekar att medarbetarna dessutom möter en bred patientgrupp.

För två år sedan valde Chidi att ta en paus från intensivvården och började i stället att arbeta inom hemsjukvården. Men pausen blev kortvarig. Saknaden efter kollegorna, pulsen och bredden blev för stor.

– Jag älskar det här jobbet och den starka gemenskapen, säger hon.

Livsviktig skillnad

I både Alingsås och Kungälv stöttar kollegorna varandra i tunga stunder och firar alla de gånger som livet serrar. Den speciella arbetsmiljön påverkar sjuksköterskorna i grunden.

– Jag tror att vi blir mer ödmjuka inför livet. Vi tar inte något för givet, säger Claes.

Att deras arbete många gånger är skillnaden mellan liv och död ger kraft och hopp under tyngre dagar.

– Ibland träffar vi patienter som vi inte har sett på flera månader. De har varit jättesjuka, vi kanske inte trodde att det skulle gå, men vi alla kämpade och gjorde vårt bästa. Och så går de in här, friska och glada. Det är häftigt, säger Sara.

Kungälv sjukhus

Vi är ett akutsjukhus med traumamottagning. Här finns fem IVA-platser, tre IMA-platser samt sex postoperativa platser. Vi har även en dagkirurgisk enhet med 8–10 postoperativa platser för polikliniska patienter. Vården är bred och ger goda möjligheter att fördjupa sig inom områden som intresserar dig.

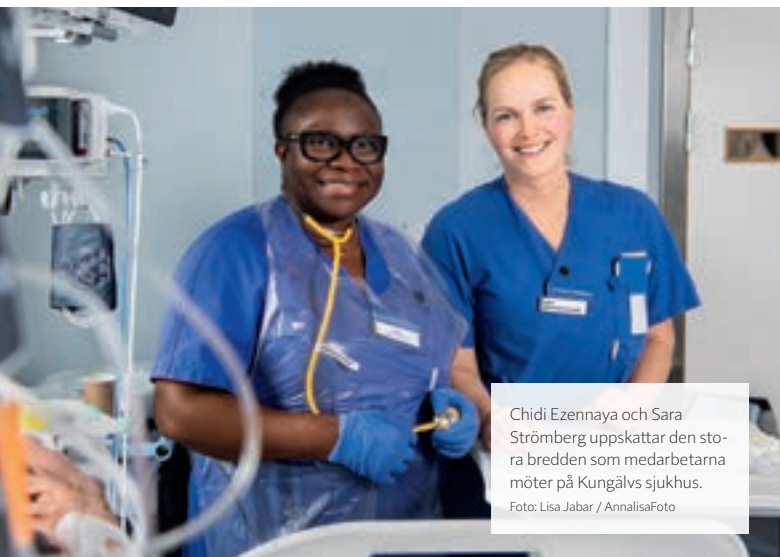
Alingsås lasarett

Avdelningen är nybyggd och här finns 8 enkelrum med möjlighet att vårda IVA- och IMA-patienter. Medarbetarna ansvarar för lasarettets larmtelefoni vilket har inneburit att vi går på hjärtstopp-larm, luftvägs-larm och akutlarm. Utöver detta ansvarar vi även för MIG-uppdragen på vårdavdelningarna samt postoppuppdragen under jourtid.

Alingsås lasarett och Kungälv sjukhus är tillsammans med Angeredes närsjukhus och Högsbo närsjukhus en del av Sjukhusen i väster.

vgregion.se

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Chidi Ezennaya och Sara Strömberg uppskattar den stora bredden som medarbetarna möter på Kungälv sjukhus.
Foto: Lisa Jabar / AnnalisaFoto

Geriatrisk med plats att växa

CAPIO GERIATRISK NYNÄSHAMN

På Capio Geriatrik Nynäs-hamn får sjuksköterskor arbeta nära patienter och kollegor. Här finns utrymme att utvecklas, ta ansvar, stärka livskvaliteten för äldre och bidra i arbetet med palliativ vård.

Isabelle Arnehall och Caroline Henebratt berättar om en arbetsplats där sjuksköterskor arbetar nära varandra och där teamet runt patienten har stor betydelse. Här finns gemenskap, ansvar och utvecklingsmöjligheter.

– Det är ett litet och familjärt ställe. Närheten mellan kollegor påverkar både arbetsmiljön och vården. Vi har ett fint samarbete och ställer upp för varandra, berättar Isabelle Arnehall.

Möjlighet att växa i sin roll

Isabelle har utvecklat sin yrkesroll genom uppdraget som adjungerad klinisk adjunkt, AKA. Hon kombinerar kliniskt arbete med att handleda studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning och

fungerar som en bro mellan akademi och praktik. I sin roll stöttar hon även handledare och skapar förutsättningar för lärande i det dagliga arbetet.

– Jag tycker om att vara länken mellan det studenterna lär sig i skolan och det de möter hos oss. På geriatriken får de knyta samman teori och praktik på ett tydligt sätt. Samtidigt utvecklas vi som arbetsplats när vi tar emot studenter, säger Isabelle.

På Capio Geriatrik Nynäshamn finns flera vägar vidare för sjuksköterskor, som utbildning, ombuds-uppdrag, metodarbete och andra ansvarsområden. Just bredden är

något både Isabelle och Caroline lyfter fram.

Palliativ vård i fokus

Caroline Henebratt arbetar halva tiden som vårdsamordnare och halva som sjuksköterska. Kombinationen har gett henne större förståelse för vårdkedjan.

– Det är värdefullt att arbeta kliniskt och samtidigt se vad som behöver fungera runt patienten när vården går vidare. Det ger en helhet i yrkesrollen, säger Caroline.

Hon är också med i den palliativa gruppen, där avdelningen arbetar med palliativa ronder och workshoppa i projektet Från tråd till

Capio Geriatrik Nynäshamn vårdar äldre patienter som är i behov av rehabilitering, utredning, medicinska insatser eller palliativ vård. Många av dem vi möter är multistjuka. Vårt mål är att ge en trygg och omsorgsfull vård som stärker patientens livskvalitet.

Kontakt: Therese Boart, enhetschef, therese.boart@capio.se

capio.se

Capio

mantel. Satsningen på palliativ vård handlar om att tidigare fånga upp behov och skapa samsyn i teamet.

– När vi uppmärksammar ett palliativt vårdbehov i ett tidigt skede, ökar det tryggheten för patient och närstående. Det ger också bättre förutsättningar för samtal om vad som är viktigt för den enskilda personen, avslutar Caroline.

Stora möjligheter för sjuksköterskor i södra Lappland

LYCKSELE SJUKHUS - KIRURGISKT CENTRUM / MEDICINSKT CENTRUM

Kompetenstjänster ger sjuksköterskor i södra Lappland möjlighet att bredda sig och knyta värdefulla kontakter. Alva Markusson har valt att hoppa på succésatsningen.

– Det här är ett fantastiskt upplägg, säger hon.

Lycksele sjukhus är ett litet och modernt akutsjukhus med många möjligheter. Förutom breda avdelningar och rotationstjänster kan sjuksköterskor söka kompetenstjänster.

Under två år arbetar kompetenssjuksköterskorna sex månader vardera på rehabiliterings- och strokeavdelningen, kirurg-ortopediska avdelningen, medicinavdelningen

och akutmottagningen. Tillsvidareanställningen är trygg, flexibel och öppnar många dörrar.

Start och byten sker i mars och september. Sjuksköterskorna är själva med och bestämmer ordningen på sina placeringar. Satsningen vänder sig till både nya och erfarna sjuksköterskor.

– Vi är jätteflexibla. Vi har haft sjuksköterskor som redan vid sin

första placering har känt att de vill fortsätta där och det är så klart också okej, säger Eva Lindberg, avdelningschef på akutmottagningen i Lycksele och berättar att efter två år får sjuksköterskorna välja vilken avdelning de vill fortsätta sin anställning på utifrån hur bemanningsbehovet ser ut.

Bredd och utveckling

En av dem som har nappat på erbjudandet är Alva Markusson.

– Jag ångrar verkligen inte att jag sökte. Det här är ett fantastiskt upplägg. Jag vill testa på lite allt möjligt och nu får jag göra just det. Dessutom vill jag utvecklas som sjuksköterska, säger Alva som blev färdig sjuksköterska för tre år sedan.

Alva började sin anställning på rehab- och strokeavdelningen i september förra året. I mars bytte hon placering till medicinavdelningen.

– Jag hade ingen tidigare erfarenhet av rehab- och strokevården men jag trivdes jättebra. Alla jag möter är så öppna, trevliga och kompetenta. Jag får den inskolning som jag behöver, säger Alva och berättar att hon dessutom får ta del av de utbildningar som erbjuds på de olika avdelningarna.

Foto: Marcus Bäckström

Den unika kombinationen av akuttverksamhet, kirurgi och medicin innebär inte enbart en bred bas och en stor mängd öppna dörrar för sjuksköterskorna. Även sjukhuset vinner mycket på att det nära samarbetet mellan klinikerna och vårdavdelningarna fortsätter att utvecklas.

Lycksele sjukhus är ett välutrustat akutsjukhus i södra Lappland. Här finns avdelningar och mottagningar inom områden som operation, kirurgi/ortopedi, allmän IVA, röntgen, internmedicin, rehab/stroke, ögon, BB/Gyn, psykiatri, BUP och barn. Vi bemannar även länets ambulanshelikopter. De avdelningar som ingår i kompetenstjänsten har en arbetstidsmodell som

ger en arbetstidsförkortning. God samverkan och närheten till varandras verksamheter ger en unik möjlighet till utveckling, lärande över gränserna och en bred bas att stå på.

regionvasterbotten.se

region
västerbotten

**Din expertis förtjänar att synas,
höras och utvecklas.**

**— bli medlem i
Svensk sjuksköterskeförening**

swenurse.se

Oili Dahl, ordförande i Svensk sjuksköterskeförening